

UNIVERZITA PARDUBICE  
FAKULTA EKONOMICKO-SPRÁVNÍ

DIPLOMOVÁ PRÁCE

2025

Dominika Štveráková

Univerzita Pardubice  
Fakulta ekonomicko-správní

Komparace daně z příjmů ze závislé činnosti v České republice a na Slovensku

Univerzita Pardubice  
Fakulta ekonomicko-správní  
Akademický rok: 2024/2025

# ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(projektu, uměleckého díla, uměleckého výkonu)

Jméno a příjmení: **Bc. Dominika Štveráková**  
Osobní číslo: **E23135**  
Studijní program: **N0413A050009 Ekonomika a management**  
Specializace: **Ekonomika a management podniku**  
Téma práce: **Komparace daně z příjmů ze závislé činnosti v České republice a na Slovensku.**  
Zadávací katedra: **Ústav podnikové ekonomiky a managementu**

## Zásady pro vypracování

Cílem práce je identifikovat hlavní rozdíly v obsahu konstrukce a základu daně a následné srovnání daňového zatížení zaměstnanců v České republice a na Slovensku.

Osnova:

- Charakteristika daně z příjmů fyzických osob v České republice a na Slovensku.
- Analýza stanovení základu daně u příjmů ze závislé činnosti a jeho úprav pro výpočet daně v České republice a na Slovensku.
- Aplikace zjištěných poznatků na modelových příkladech.
- Formulace závěrů a doporučení.

Rozsah pracovní zprávy: **cca 50 stran**  
Rozsah grafických prací:  
Forma zpracování diplomové práce: **tištěná/elektronická**

**Seznam doporučené literatury:**

BABČKÁK, Vladimír. Dane a daňové právo na Slovensku. Epos 2022. ISBN 978-80-5620-339-2.  
MIHÍLA, Jozef. Mzdárske zákony 2024. Porada s.k. 2024. ISBN 978-80-8983-616-1.  
RINDOVÁ, Iva; ROHLÍKOVÁ, Iva. Zdanění mezd, platů a ostatních příjmů ze závislé činnosti v roce 2024. Olomouc: ANAG 2024. ISBN: 978-80-7554-406-3.  
RINDOVÁ, Iva; ROHLÍKOVÁ, Iva. Roční zúčtování daně z příjmů ze závislé činnosti za rok 2023. Olomouc: ANAG 2024. ISBN: 978-80-7554-401-8.  
SZAROWSKÁ, Irena. Personal income taxation in a context of a tax structure. Procedia Economics and Finance, 2014, 12: 662-669.  
VANČUROVÁ, Alena; LÁCHOVÁ, Lenka a ZÍDKOVÁ, Hana. Daňový systém ČR 2020. Praha: Wolters Kluwer, 2020. ISBN 978-80-7598-887-4.

Vedoucí diplomové práce: **Ing. František Sejkora, Ph.D.**  
Ústav podnikové ekonomiky a managementu

Datum zadání diplomové práce: **1. září 2024**  
Termín odevzdání diplomové práce: **30. dubna 2025**

**prof. Ing. Jan Stejskal, Ph.D.** v.r.  
děkan

L.S.

**doc. Ing. et Ing. Renáta Myšková, Ph.D.** v.r.  
garant studijního programu

V Pardubicích dne 1. září 2024

Prohlašuji:

Práci s názvem Komparace daně z příjmů ze závislé činnosti v České republice a na Slovensku jsem vypracovala samostatně. Veškeré literární prameny a informace, které jsem v práci využila, jsou uvedeny v seznamu použité literatury.

Byla jsem seznámena s tím, že se na moji práci vztahují práva a povinnosti vyplývající ze zákona č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon), ve znění pozdějších předpisů, zejména se skutečností, že Univerzita Pardubice má právo na uzavření licenční smlouvy o užití této práce jako školního díla podle § 60 odst. 1 autorského zákona, a s tím, že pokud dojde k užití této práce mnou nebo bude poskytnuta licence o užití jinému subjektu, je Univerzita Pardubice oprávněna ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložila, a to podle okolností až do jejich skutečné výše.

Beru na vědomí, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, a směrnicí Univerzity Pardubice č. 7/2019 Pravidla pro odevzdávání, zveřejňování a formální úpravu závěrečných prací, ve znění pozdějších dodatků, bude práce zveřejněna prostřednictvím Digitální knihovny Univerzity Pardubice.

V Pardubicích dne 28. 4. 2025

Dominika Štveráková v. r.

## **PODĚKOVÁNÍ**

Tímto bych ráda poděkovala svému vedoucímu diplomové práce Ing. Františku Sejkorovi, Ph.D. za jeho cenné rady a vstřícný přístup.

Dále bych chtěla moc poděkovat své rodině za psychickou podporu při psaní této práce a po celou dobu studia. Děkuji také svým přátelům za nádherné chvíle strávené po celou dobu studia.

## **ANOTACE**

*Tato diplomová práce se zabývá problematikou zdaňování příjmů ze závislé činnosti fyzických osob v České republice a Slovenské republice. Teoretická část detailně popisuje zákonné úpravy zdanění příjmů v obou zemích. Praktická část je věnována výpočtům daňových povinností poplatníků dle českých a slovenských ustanovení. Na modelových příkladech jsou zobrazeny základní rozdílnosti mezi výpočtem daňové povinnosti v obou zemích.*

## **KLÍČOVÁ SLOVA**

*daň z příjmů ze závislé činnosti, fyzické osoby, daňové zatížení, Česká republika, Slovenská republika*

## **TITLE**

*Comparison of income tax from dependent activities in the Czech republic and Slovakia*

## **ANNOTATION**

*This diploma thesis deals with the issue of taxation of income from dependent activities of natural persons in the Czech Republic and the Slovak Republic. The theoretical part describes in detail the legal regulations of income taxation in both countries. The practical part is devoted to the calculations of taxpayers' tax obligations according to Czech and Slovak provisions. Model examples show the basic differences between the calculation of tax obligations in both countries.*

## **KEYWORDS**

*income tax from dependent activity, natural persons, tax burden, Czech Republic, Slovak Republic*

# OBSAH

|   |    |
|---|----|
| SEZNAM OBRÁZKŮ.....                                       | 9  |
| SEZNAM TABULEK.....                                       | 10 |
| SEZNAM ZKRATEK A ZNAČEK.....                              | 12 |
| ÚVOD.....   | 13 |
| 1. Daň z příjmů fyzických osob v České republice.....     | 15 |
| 1.1 Poplatník daně.....                                   | 15 |
| 1.2 Předmět daně.....                                     | 15 |
| 1.3 Příjmy, které nejsou předmětem daně.....              | 15 |
| 1.4 Základ daně.....                                      | 16 |
| 1.4.1 Dílčí základ daně z příjmů ze závislé činnosti..... | 16 |
| 1.4.1.1 Sociální a zdravotní pojištění.....               | 17 |
| 1.4.2 Ostatní dílčí základy.....                          | 18 |
| 1.4.3. Celkový základ daně.....                           | 19 |
| 1.5 Daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti.....  | 20 |
| 1.5.1 Závislá činnost.....                                | 20 |
| 1.5.2 Zaměstnanecké benefity.....                         | 20 |
| 1.6 Nezdanitelná část základu daně.....                   | 22 |
| 1.7 Sazba daně.....                                       | 23 |
| 1.8 Slevy na dani.....                                    | 23 |
| 1.9 Daňové zvýhodnění na děti.....                        | 25 |
| 1.10 Daňové přiznání.....                                 | 26 |
| 1.11 Zálohy na daň z příjmů ze závislé činnosti.....      | 26 |
| 2 Daň z příjmů fyzických osob ve Slovenské republice..... | 27 |
| 2.1 Předmět daně.....                                     | 27 |
| 2.2 Základ daně.....                                      | 27 |
| 2.2.1 Příjmy ze závislé činnosti.....                     | 27 |
| 2.2.2 Ostatní dílčí základy.....                          | 28 |
| 2.2.3 Celkový základ daně z příjmů fyzických osob.....    | 30 |
| 2.3 Daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti.....  | 31 |
| 2.3.1 Závislá činnost.....                                | 31 |
| 2.3.2 Zaměstnanecké benefity.....                         | 31 |

|       |   |    |
|-------|---|----|
| 2.4   | Nezdanitelné části základu daně.....  | 33 |
| 2.5   | Sazba daně.....   | 38 |
| 2.6   | Daňové přiznání.....  | 38 |
| 2.7   | Zálohy.....   | 38 |
| 3.    | Shrnutí teoretických východisek.....  | 40 |
| 4.    | Metodika výpočtu modelových příkladů.....   | 41 |
| 5.    | Komparace daňového zatížení příjmů ze zaměstnání na modelových příkladech.....      | 43 |
| 5.1   | Daňové zatížení poplatníků s minimálním příjmem.....                                | 43 |
| 5.1.1 | Výpočet daňové povinnosti poplatníka v České republice.....                         | 44 |
| 5.1.2 | Výpočet daňové povinnosti poplatníka ve Slovenské republice.....                    | 45 |
| 5.1.3 | Komparace daňového zatížení poplatníků v České republice a Slovenské republice....  | 46 |
| 5.2   | Daňové zatížení poplatníků s průměrným příjmem.....                                 | 49 |
| 5.2.1 | Výpočet daňové povinnosti poplatníka v České republice.....                         | 49 |
| 5.2.2 | Výpočet daňové povinnosti poplatníka ve Slovenské republice.....                    | 50 |
| 5.2.3 | Komparace daňového zatížení poplatníků v České republice a Slovenské republice....  | 51 |
| 5.3   | Daňové zatížení poplatníků s nadprůměrným příjmem.....                              | 54 |
| 5.3.1 | Výpočet daňové povinnosti poplatníka v České republice.....                         | 54 |
| 5.3.2 | Výpočet daňové povinnosti poplatníka ve Slovenské republice.....                    | 55 |
| 5.3.3 | Komparace daňového zatížení poplatníků v České republice a Slovenské republice....  | 56 |
| 5.4   | Daňové zatížení poplatníků s příjmem ve výši pětinásobku průměrné mzdy.....         | 59 |
| 5.4.1 | Výpočet daňové povinnosti poplatníka v České republice.....                         | 59 |
| 5.4.2 | Výpočet daňové povinnosti poplatníka ve Slovenské republice.....                    | 60 |
| 5.4.3 | Komparace daňového zatížení poplatníků v České republice a Slovenské republice....  | 62 |
| 6     | Celková komparace daňových povinností poplatníků v ČR a SR.....                     | 65 |
| 6.1   | Komparace minimálních příjmů.....   | 65 |
| 6.2   | Komparace průměrných příjmů.....  | 66 |
| 6.3   | Komparace nadprůměrných příjmů.....   | 66 |
| 6.4   | Komparace příjmů ve výši pětinásobku průměrné mzdy.....                             | 67 |
| 7     | Shrnutí komparace daňové povinnosti v České republice a ve Slovenské republice..... | 69 |
|       | ZÁVĚR.....  | 74 |
|       | POUŽITÁ LITERATURA.....   | 76 |

## SEZNAM OBRÁZKŮ

|  |    |
|--|----|
| Obrázek 1: Efektivní sazba daně poplatníků s minimálními příjmy.....                       | 69 |
| Obrázek 2: Efektivní zdanění poplatníků s minimálními příjmy.....                          | 70 |
| Obrázek 3: Efektivní sazba daně poplatníků s průměrnými příjmy.....                        | 70 |
| Obrázek 4: Efektivní zdanění poplatníků s průměrnými příjmy.....                           | 71 |
| Obrázek 5: Efektivní sazba daně poplatníků s nadprůměrnými příjmy.....                     | 71 |
| Obrázek 6: Efektivní zdanění poplatníků s nadprůměrnými příjmy.....                        | 72 |
| Obrázek 7: Efektivní sazba daně poplatníků s příjmy ve výši pětinasobku průměrné mzdy..... | 72 |
| Obrázek 8: Efektivní zdanění poplatníků s příjmy ve výši pětinasobku průměrné mzdy.....    | 73 |

## SEZNAM TABULEK

|  |    |
|--|----|
| Tabulka 1: Výše pojistného.....  | 17 |
| Tabulka 2: Výpočet celkového základu daně z příjmů fyzických osob.....                                       | 19 |
| Tabulka 3: Přehled daňových slev.....  | 24 |
| Tabulka 4: Daňové zvýhodnění na dítě.....  | 25 |
| Tabulka 5: Sazby pojistného.....   | 28 |
| Tabulka 6: Výpočet celkového základu daně.....   | 30 |
| Tabulka 7: Výpočet nezdanitelné části základu daně na poplatníka.....  | 33 |
| Tabulka 8: Výpočet nezdanitelné části základu daně na poplatníka pro rok 2024.....                           | 34 |
| Tabulka 9: Schéma výpočtu nezdanitelné části základu daně na manžela.....                                    | 35 |
| Tabulka 10: Výpočet nezdanitelné části základu daně na manžela pro rok 2024.....                             | 36 |
| Tabulka 11: Limity daňového bonusu.....  | 37 |
| Tabulka 12: Výpočet daňové povinnosti pana Krejčího a pana Břízy v České republice.....                      | 44 |
| Tabulka 13: Výpočet daňové povinnosti pana Krejčího a pana Břízy ve Slovenské republice.....                 | 45 |
| Tabulka 14: Komparace daňového zatížení poplatníka Krejčího.....   | 46 |
| Tabulka 15: Podíl odvodových povinností k příjmu před zdaněním poplatníka Krejčího s minimálním příjmem..... | 47 |
| Tabulka 16: Komparace daňového zatížení poplatníka Břízy.....  | 47 |
| Tabulka 17: Podíl odvodových povinností k příjmu před zdaněním poplatníka Břízy s minimálním příjmem.....    | 48 |
| Tabulka 18: Výpočet daňové povinnosti paní Rosické a pana Ježíška v České republice.....                     | 50 |
| Tabulka 19: Výpočet daňové povinnosti paní Rosické a pana Ježíška ve Slovenské republice.....                | 51 |
| Tabulka 20: Komparace daňového zatížení paní Rosické.....  | 52 |
| Tabulka 21: Podíl odvodových povinností k příjmu před zdaněním paní Rosické s průměrným příjmem.....         | 52 |
| Tabulka 22: Komparace daňového zatížení poplatníka Ježíška.....  | 53 |
| Tabulka 23: Podíl odvodových povinností k příjmu před zdaněním pana Ježíška s průměrným příjmem.....         | 53 |
| Tabulka 24: Výpočet daňové povinnosti paní Letenské a pana Formana v České republice.....                    | 55 |

|   |    |
|---|----|
| Tabulka 25: Výpočet daňové povinnosti paní Letenské a pana Formana ve Slovenské republice.....  | 56 |
| Tabulka 26: Komparace daňového zatížení paní Letenské.....  | 57 |
| Tabulka 27: Podíl odvodových povinností k příjmu před zdaněním paní Letenské s nadprůměrným příjmem.....  | 57 |
| Tabulka 28: Komparace daňového zatížení poplatníka Formana.....   | 58 |
| Tabulka 29: Podíl odvodových povinností k příjmu před zdaněním poplatníka Formana s nadprůměrným příjmem.....   | 58 |
| Tabulka 30: Výpočet daňové povinnosti paní Řepíkové a pana Horáka v České republice....   | 60 |
| Tabulka 31: Výpočet daňové povinnosti paní Řepíkové a pana Horáka ve Slovenské republice.....   | 61 |
| Tabulka 32: Komparace daňového zatížení paní Řepíkové.....  | 62 |
| Tabulka 33: Podíl odvodových povinností k příjmu před zdaněním paní Řepíkové s příjmem v podobě pětinasobku průměrné mzdy.....                          | 62 |
| Tabulka 34: Komparace daňového zatížení poplatníka Horáka.....  | 63 |
| Tabulka 35: Podíl odvodových povinností k příjmu před zdaněním poplatníka Horáka s příjmem v podobě pětinasobku průměrné mzdy.....                      | 63 |
| Tabulka 36: Komparace daňového zatížení a čistých příjmů poplatníků s minimálním příjmem v ČR a SR.....   | 65 |
| Tabulka 37: Komparace daňového zatížení a čistých příjmů poplatníků s průměrným příjmem v ČR a SR.....  | 66 |
| Tabulka 38: Komparace daňového zatížení a čistých příjmů poplatníků s nadprůměrným příjmem v ČR a SR .....  | 67 |
| Tabulka 39: Komparace daňového zatížení a čistých příjmů poplatníků s příjmem ve výši pětinasobku průměrné mzdy v ČR a SR .....                         | 67 |
| Tabulka 40: Celková komparace daňových povinností poplatníků s minimálními příjmy v České republice a ve Slovenské republice.....                       | 69 |
| Tabulka 41: Celková komparace daňových povinností poplatníků s průměrnými příjmy v České republice a ve Slovenské republice.....                        | 70 |
| Tabulka 42: Celková komparace daňových povinností poplatníků s nadprůměrnými příjmy v České republice a ve Slovenské republice.....                     | 71 |
| Tabulka 43: Celková komparace daňových povinností poplatníků s příjmy ve výši pětinasobku průměrné mzdy v České republice a ve Slovenské republice..... | 72 |

## SEZNAM ZKRATEK A ZNAČEK

|       |   |
|-------|---|
| atd.  | a tak dále                              |
| č.    | číslo                                   |
| ČR    | Česká republika                         |
| DIP   | dlouhodobý investiční produkt           |
| EUR   | euro                                    |
| Kč    | Koruna česká                            |
| odst. | odstavec                                |
| OSVČ  | osoba samostatně výdělečně činná        |
| písm. | písmeno                                 |
| Sb.   | sbírka                                  |
| SR    | Slovenská republika                     |
| ZD    | základ daně                             |
| ZDP   | zákon o daních z příjmů                 |
| ZTP/P | zdravotně a tělesné postižení/postižení |
| Z. z. | Zbierka zákonov                         |

## ÚVOD

Pro svoji diplomovou práci jsem si vybrala téma daní z důvodu mého zájmu o něj. S touto problematikou se ve svém studijním oboru setkávám již od samého začátku, takže jsem mohla při zpracování využít veškeré své dosud získané poznatky. Tvorbou této práce se mé dosavadní poznatky ještě prohloubily a o mnoho nových znalostí se obohatily.

Daň z příjmů je důležitou součástí života všech lidí. Je také důležitou součástí státního rozpočtu celého státu. Vzhledem k tomu, že téma týkající se problematiky jednoho státu je docela prozkoumané, rozhodla jsem se probrat toto téma ze dvou úhlů pohledu. První volba v podobě České republiky pro mě byla jasná. Přemýšlela jsem, s jakou zemí ale provést komparaci. A vzhledem k blízkosti nejen územní, ale také v mnoha dalších oblastech, jsem se rozhodla pro Slovenskou republiku. Mnoho let jsme byli jeden stát. A od rozdělení nějaký čas již uplynul, a tak mi přijde zajímavé podívat se na to, co se od té doby změnilo.

Hlavním cílem této práce je komparace daně z příjmů v obecné rovině pro fyzické osoby, ale především se zaměřením na jednu konkrétní část a tou je závislá činnost. Ta představuje v obou zemích největší podíl příjmů.

V teoretické části bude jedna kapitola patřit daňové problematice České republiky a jedna kapitola Slovenské republiky. Nejdříve budou probrány všechny druhy příjmů spadající do daně z příjmů fyzických osob a poté proberu dílčí základ z příjmů ze závislé činnosti. Budu se zajímat o zaměstnanecké benefity, daňové úlevy, sazby daně a bude zmíněno také podávání daňového přiznání a placení záloh na daň. Víceméně stejné konstrukční prvky daně z příjmů budou vysvětleny pro Slovenskou republiku.

Další kapitola se bude věnovat shrnutí zásadních rozdílů mezi oběma zeměmi. V čem si jsou daně z příjmů v České a Slovenské republice podobné a v čem se liší.

Praktická část se bude věnovat několika druhům příjmů z hlediska jejich výše. Pro každou zemi budou vybráni dva poplatníci s minimálním, průměrným, nadprůměrným příjmem a také příjmem v podobě pětinasobku průměrné mzdy daného státu. Bude proveden výpočet daňové povinnosti pro každého z nich. Jeden poplatník bude vybrán jako ten, který nemá nárok na odečet žádných daňových zvýhodnění, kromě slevy na poplatníka. Druhý poplatník bude vždy s dítětem a manželkou a také bude platit úroky či darovat nebo platit penzijní připojištění. Bude tedy čerpat daňové slevy, zvýhodnění a bude si, alespoň v případě České

republiky snižovat základ daně o nezdanitelné části. Poplatníci budou komparováni v rámci svých výší příjmů a zároveň pro obě země.

V závěru budou shrnuta zjištění, která vyplynula z teoretické i praktické části. Nakonec bych chtěla zmínit, že hlavními zdroji pro napsání této práce byly především daňové a pracovní zákony obou zemí.

# 1 DAŇ Z PŘÍJMŮ FYZICKÝCH OSOB V ČESKÉ REPUBLICE

Daň z příjmů fyzických osob se řídí zákonem č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů (dále jako ZDP), který je od roku, kdy nabyl účinnosti, opakovaně novelizován. Patří k nejsložitějším daním, se kterými se lze setkat. Daň z příjmů platí každý, kdo má nějaký zdanitelný příjem ze zaměstnání, podnikání, nájmu, kapitálového majetku nebo jiných zdrojů.

## 1.1 Poplatník daně

Poplatníkem daně z příjmů ze závislé činnosti je dle § 2 ZDP osoba, jejíž příjmy jsou podrobeny dani. Zákon o daních z příjmů rozlišuje poplatníky na rezidenty a nerezidenty. Daňovými rezidenty jsou poplatníci mající na území České republiky trvalé bydliště nebo se tu obvykle zdržují po dobu nejméně 183 dní v roce. Daňová povinnost se vztahuje na příjmy plynoucí z území ČR i na příjmy ze zahraničí. Poplatník nesplňující podmínku pobytu, se nazývá daňový nerezident. Daňová povinnost nerezidenta se vztahuje na příjmy vymezené v § 22 ZDP plynoucí ze zdrojů na území České republiky. Za nerezidenty se považují mimo jiné osoby zdržující se v ČR pouze za účelem studia či léčby i když se na území ČR obvykle zdržují. [1]

## 1.2 Předmět daně

Předmět daně nám vymezuje, které příjmy podléhají zdanění v rámci daně z příjmů fyzických osob a které nikoliv. Dle § 3 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, do předmětu daně z příjmů fyzických osob zahrnujeme:

- příjmy ze závislé činnosti (§ 6),
- příjmy ze samostatné činnosti (§ 7),
- příjmy z kapitálového majetku (§ 8),
- příjmy z nájmu (§ 9),
- ostatní příjmy (§ 10).

Veškeré uvedené příjmy jsou rozuměny v peněžním i nepeněžním charakteru a také dosažené směnou. Nepeněžní příjmy je třeba pro účely daně z příjmů fyzických osob ocenit. [1]

## 1.3 Příjmy, které nejsou předmětem daně

Příjmy ze závislé činnosti dle § 6 odst. 7 zákona o daních z příjmů nejsou:

- náhrady cestovních výdajů,
- hodnota osobních ochranných pracovních prostředků,
- částka přijatá zaměstnancem zálohově od zaměstnavatele, za účelem jejich vydání jeho jménem,
- náhrady za opotřebení vlastního náradí,
- plnění zaměstnavatele na vytváření a dodržování pracovních podmínek pro výkon práce. [2]

Zaměstnavatel je povinen uhradit cestovní výdaje všem zaměstnancům, které vyšle na pracovní cestu, za podmínky použití vlastních peněžních prostředků ze strany zaměstnance. Nárok na náhradu zaniká v případě, že zaměstnavatel poskytl zaměstnanci firemní platební kartu. Cestovní náhrady jsou určeny na pokrytí výdajů na stravné, použití vlastního vozidla zaměstnance, ubytování, využití hromadné dopravy, nákup pohonných hmot. Dle § 163 odst. 1 Zákoníku práce upravujícího výši stravného, náleží zaměstnanci stravné:

- 140 Kč, trvá-li pracovní cesta 5 až 12 hodin,
- 212 Kč, trvá-li pracovní cesta déle než 12, ale méně než 18 hodin,
- 333 Kč, trvá-li pracovní cesta déle než 18 hodin.

Nárok na stravné zaniká v případě, že byla zaměstnanci v průběhu pracovní cesty poskytnuta 2 bezplatná jídla při pracovní cestě trvající 5 až 12 hodin nebo 3 bezplatná jídla při 12 až 18hodinové pracovní cestě. [3]

## **1.4 Základ daně**

Základ daně je jedním z konstrukčních prvků daně. Celkový základ daně poplatníka se dle zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů rovná součtu pěti dílčích základů daně za jednotlivé druhy příjmů. Základem daně je částka, o kterou příjmy poplatníka přesahují výdaje, za dané zdaňovací období. Může ale dojít k situaci, kdy výdaje přesáhnou příjmy, v tom případě mluvíme o daňové ztrátě, která vzniká pouze u § 7 a § 9. [1]

### **1.4.1 Dílčí základ daně z příjmů ze závislé činnosti**

Dílčím základem ze závislé činnosti jsou příjmy ze zaměstnání, odměny za výkon funkce a funkční požitky. Veškeré příjmy ze závislé činnosti jsou každý měsíc zdaňovány

zaměstnavatelem. Zaměstnanec dostává čistou částku peněz, po odečtení daně a pojistného. Pokud zaměstnanec podepíše prohlášení k dani, může si každý měsíc uplatnit slevy a daňové zvýhodnění na děti a tím si snížit daňovou povinnost. V rámci příjmů ze závislé činnosti nelze vykázat žádné výdaje a také nemůže být snížen o případnou ztrátu dosaženou u příjmů ze samostatné činnosti či příjmů z nájmu. Toto pravidlo žádný jiný dílčí základ daně nemá. [1], [51]

Příjem ze závislé činnosti je především hrubá mzda. Dle zákoníku práce je mzda peněžité plnění, které zaměstnavatel poskytuje zaměstnanci za vykonanou práci. V roce 2024 činila průměrná hrubá mzda v České republice 46 165 Kč a minimální mzda 18 900 Kč. Do hrubé mzdy se mimo základní mzdy započítávají příplatky ke mzdě, náhrady za dovolenou či státní svátek, odměny, prémie a osobní ohodnocení. Odečtením daně z příjmů a pojištění získává zaměstnanec výslednou částku, nazývanou čistá mzda. [4], [5]

#### 1.4.1.1 Sociální a zdravotní pojištění

Dílčí základ daně z příjmů ze závislé činnosti tvoří příjem ze závislé činnosti, nezvýšený o pojistné na zdravotní a sociální pojištění, které hradí zaměstnavatel. Pojistné v České republice hradí za zaměstnance jejich zaměstnavatel. Zaměstnanec nemá směrem k placení pojistného žádné povinnosti. Zaměstnavatel sám strhne zaměstnanci pojistné ze mzdy a následně ho odvede. Zaměstnavatel je povinen za zaměstnance platit pojistné ve výši 31,9 % a zaměstnanec si platí celkové pojistné 13,5 %.

**Tabulka 1:** Výše pojistného

| Pojistné            | Zaměstnavatel | Zaměstnanec | Celkem |
|---------------------|---------------|-------------|--------|
| Sociální pojištění  | 24,8 %        | 7,1 %       | 31,9 % |
| Zdravotní pojištění | 9 %           | 4,5 %       | 13,5 % |
| Celkem              | 33,8 %        | 11,6 %      | x      |

Zdroj: Vlastní zpracování dle [6]

Z celkových 24,8 % za sociální pojištění ze strany zaměstnavatele, činí 2,1 % nemocenské pojištění, 21,5 % důchodové pojištění a zbytek, tedy 1,2 % míří na státní politiku zaměstnanosti.

Díky konsolidačnímu balíčku, jenž byl schválen pro rok 2024 byla zvýšena sazba sociálního pojištění z dosavadních 6,5 % na současných 7,1 %. Zaměstnanci v rámci sociálního pojištění platí ještě 0,7 % na nemocenské pojištění. [7], [8]

Vyměřovacím základem zaměstnance pro výpočet sociálního a zdravotního pojištění je úhrn příjmů ze závislé činnosti. Vyměřovacím základem zaměstnavatele je částka, která je úhrnem vyměřovacích základů jeho zaměstnanců. Povinnost odvést pojistné má zaměstnavatel v termínu mezi 1. a 20. dnem následujícího kalendářního měsíce.

### 1.4.2 Ostatní dílčí základy

Celkový základ daně z příjmů se v České republice skládá z pěti dílčích základů daně upravených v § 6 až § 10 dle zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů. Dílčí základ daně dle § 7 upravuje příjmy ze samostatné činnosti. Svě příjmy dle paragrafu upravují především živnostníci, zemědělci, společníci veřejné obchodní společnosti a komplementáři komanditních společností. Poplatníci mohou výdaje lze uplatnit 1) ve skutečné výši, to je na dosažení, zajištění a udržení či 2) v paušální podobě. Pro výběr možnosti skutečných výdajů je třeba vést účetnictví či daňovou evidenci, za účelem prokázání výdajů. Vybere-li si poplatník paušální výdaje, nemusí vést ani účetnictví, ani daňovou evidenci. Dle druhu své výdělečné činnosti určí výdaje procentem z příjmů. Paušál pro činnosti z oblasti zemědělské výroby, lesního a vodního hospodářství činí 80 % (maximální částka 1 600 000 Kč), pro živnostenské podnikání 60 % (maximální částka 1 200 000 Kč), pro nájem majetku zařazeného do obchodního majetku 30 % (maximální částka 600 000 Kč) a pro jiné příjmy 40 % (maximální částka 800 000 Kč).

Dílčí základ dle § 8 upravuje příjmy z kapitálového majetku. U těchto příjmů nelze uplatnit zpravidla skutečně vynaložené výdaje. Jedná se o příjmy z podílu na zisku obchodních společností, výnosy z vkladu a úroky z držby cenných papírů. V souvislosti s příjmy z kapitálového majetku je nutné věnovat pozornost určitým druhům příjmů, které jsou zdaňovány zvláštní 15% sazbou daně již u zdroje. Poplatník obdrží zdaněné příjmy, které následně nezahrnuje do základu daně.

Do příjmů z nájmu, zdaňovaných dle § 9 se zahrnují veškeré příjmy z pravidelných pronájmů nemovitých věcí. Jedná-li se o příjem z nájmu příležitostný, zahrnuje se do jiného dílčího základu daně. Poplatník prokazuje příjmy z nájmu ve skutečné či paušální výši. Pro tento dílčí základ je stanoven paušál 30 % z příjmů, do maximální částky 600 000 Kč. [9]

Dílčí základ daně z příjmů dle § 10 upravuje ostatní příjmy. Z názvu plyne, že sem zahrnujeme veškeré příjmy, které nepatří do § 6 až § 9 ZDP. Kromě již zmíněného příležitostného nájmu se o ostatní příjmy jedná v případě příjmů z příležitostných činností, výher z tomboly či reklamních soutěží a příjmů z úplatného převodu nemovité věci a cenného papíru. Limitem pro osvobození vybraných ostatních příjmů od daňové povinnosti je částka 50 000 Kč. [1], [10]

### 1.4.3 Celkový základ daně

Celkový základ daně vzniká po součtu všech dílčích základů daně dle § 6 až § 10. Pro každý typ příjmů se spočítá dílčí základ daně. Ze součtu dílčích základů daně vznikne celkový základ daně, ze kterého se po snížení o nezdanitelné částky dle § 15 ZDP počítá daň z příjmů. [10]

Výpočet celkového základu daně lze vidět v následující tabulce:

**Tabulka 2:** Výpočet celkového základu daně z příjmů fyzických osob

|                    |   |
|--------------------|---|
| <b>§ 6</b>         |   |
|                    | + příjmy ze závislé činnosti                        |
|                    | + povinné pojistné                                  |
|                    | = Dílčí základ daně z příjmů ze závislé činnosti    |
| <b>§ 7</b>         |   |
|                    | + příjmy ze samostatné činnosti (podnikání)         |
|                    | -výdaje na dosažení příjmů                          |
|                    | = Dílčí základ daně z příjmů ze samostatné činnosti |
| <b>§ 8</b>         |   |
|                    | + příjmy z kapitálového majetku                     |
|                    | = Dílčí základ daně z příjmů z kapitálového majetku |
| <b>§ 9</b>         |   |
|                    | + příjmy z nájmu                                    |
|                    | -výdaje na dosažení příjmů                          |
|                    | = Dílčí základ daně z příjmů z nájmu                |
| <b>§ 10</b>        |   |
|                    | + ostatní příjmy                                    |
|                    | -výdaje na dosažení příjmů                          |
|                    | = Dílčí základ daně z ostatních příjmů              |
| <b>ZÁKLAD DANĚ</b> |   |

Zdroj: Vlastní zpracování dle [11]

## **1.5 Daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti**

V této podkapitole bude definována závislá činnost a budou představeny benefity, které poskytuje zaměstnavatel zaměstnancům.

### **1.5.1 Závislá činnost**

Závislou činností se z hlediska daní myslí činnost, která není vykonávána úplně samostatně, ale dle pokynů plátce a je na plátcí závislá. Plátcem je v případě zaměstnanců jejich zaměstnavatel. Podmínkou pro závislou činnost je její výkon za mzdu, plat či odměnu. Za příjmy ze závislé činnosti jsou považovány také naturální požitky v podobě poskytnutí bytu či auta zaměstnanci. Poskytuje-li zaměstnavatel svému zaměstnanci bezúplatně byt k dočasnému užívání, zahrnuje se do daňového základu obvyklé nájemné bytu. Využívá-li zaměstnanec služební auto poskytnuté zaměstnavatelem pro soukromé účely, zahrnuje se do základu daně částka ve výši určeného procenta ze vstupní ceny vozidla. Pro bezemisní vozidla 0,25 %, pro nízkoemisní vozidla 0,5 % a pro vozidla nepatřící do ani jedné ze skupin, se používá sazba 1 %, pokud se jedná o silniční motorové vozidlo. [2], [12]

### **1.5.2 Zaměstnanecké benefity**

Daňová uznatelnost je důležitým kritériem v systému benefitů. Zaměstnanecké benefity plní motivační funkci. Zaměstnaneckými benefity jsou:

- stravování,
- příspěvek na kulturu, sport či rekreaci,
- příspěvek na penzijní a soukromé životní pojištění,
- dovolená nad rámec zákona a sick days,
- vzdělání a odborný rozvoj zaměstnanců,
- jazykové kurzy,
- občerstvení a nealkoholické nápoje na pracovišti,
- dary zaměstnancům,
- zdravotní péče o zaměstnance.

Jedním z nejčastěji poskytovaných benefitů zaměstnancům jsou příspěvky na stravování zaměstnanců. Dle Zákoníku práce je zaměstnavatel povinen umožnit zaměstnancům stravování. Způsob poskytnutí již ale není zákonem upraven. Nejčastějším řešením v oblasti stravování je poskytnutí stravenek zaměstnavatelem formou poskytování stravování přímo na pracovišti, zajištěním stravování pro zaměstnance prostřednictvím externího subjektu nebo poskytnutí finančního příspěvku zaměstnanci. Na straně zaměstnavatele je příspěvek na stravování daňově uznatelný náklad bez omezení. Daňové omezení je určeno na straně zaměstnance. Dle § 6 odst. 9 písm. b) ZDP je stanoven limit pro osvobození do výše 70 % horní hranice stravného zaměstnanců, které je poskytnuto zaměstnanci za pracovní cestu 5-12 hodin. Horní hranice je 166 Kč, tedy u zaměstnance 70% limit činí 116,20 Kč. Provozuje-li zaměstnavatel pro účely stravování zaměstnanců vlastní stravovací zařízení, veškeré náklady na provoz zařízení jsou daňově uznatelné. [13], [14]

Volnočasové benefity poskytuje zaměstnavatele za účelem podpory zdraví a spokojenějšího životního stylu zaměstnanců. Příspěvky na tyto účely jsou poskytovány ve formě vstupenek do sportovních zařízení, kin, divadel a na koncerty, či v podobě příspěvků na zájezdy nebo dovolené. Osvobození od daně z příjmů se týká výhradně nepeněžního plnění. Na peněžní plnění, které zaměstnavatel vyplácí zaměstnanci přímo, se osvobození od daně nevztahuje. Dle § 6 odst. 9 písm. d) ZDP jsou zdravotní benefity ve formě pořízení zboží či služeb zdravotního či léčebného charakteru ze zdravotnického zařízení osvobozeny do výše průměrné mzdy. Volnočasové benefity v podobě poskytnutí rekreace nebo zájezdu, příspěvku na kulturní či sportovní akce jsou osvobozeny v úhrnu do výše poloviny průměrné mzdy.

Benefitem ze strany zaměstnavatele je poskytování dovolené nad rámec zákona a sick days neboli dnů zdravotního volna. Účelem poskytování těchto benefitů zaměstnancům, je podpora odpočinku a regenerace zaměstnanců. Všechny dny dovolené navíc jsou z pohledu zaměstnavatele daňově uznatelným nákladem a z pohledu zaměstnance je proplacená dovolená navíc a sick days zdanitelným příjmem ze závislé činnosti.

Zaměstnavatel může zaměstnancům přispívat na penzijní nebo soukromé životní pojištění a také na dlouhodobý investiční produkt (DIP). Z pohledu zaměstnavatele je příspěvek daňově uznatelný náklad bez omezení při splnění podmínek uvedených v § 24 odst. 2 písm. j) bodu 4 ZDP, tedy se jedná o právo zaměstnance vyplývající z kolektivní, pracovní či jiné smlouvy nebo vnitřního předpisu zaměstnavatele. Pro zaměstnance je příjem osvobozen pouze do výše 50 000 Kč za rok. Limit se týká souhrnně penzijního a životního pojištění. Do daňově výhodných

benefitů z pohledu zaměstnance i zaměstnavatele se zahrnuje nepeněžní příspěvek na tato pojištění.

Vzdělávání a odborný rozvoj zaměstnanců jsou pro zaměstnavatele velice důležité. Z pohledu zaměstnance je rozhodující, zda mu zaměstnavatel tento benefit poskytuje v peněžní či nepeněžní formě. Od daně z příjmů ze závislé činnosti je osvobozen nepeněžní příspěvek na odborný rozvoj související s předmětem činnosti zaměstnavatele. Poskytne-li zaměstnavatel benefit na vzdělávání v peněžní formě, zdaňuje se jako běžný příjem ze závislé činnosti. Jedním z benefitů souvisejících se vzděláváním je poskytování jazykových kurzů. Zaměstnavatel je zaměstnancům poskytuje buď zcela zdarma nebo za zvýhodněnou cenu. Pokud je zaměstnanci poskytnut kurz v peněžní podobě, vstupuje mu jako hodnota do základu daně.

Oblíbeným benefitem z pohledu zaměstnanců je poskytování občerstvení a nealkoholických nápojů na pracovišti. Jedná se o kávu, čaj, bagety či ovoce a zeleninu. Poskytuje-li zaměstnavatel občerstvení a nealkoholické nápoje na pracovišti v nepeněžní podobě, u zaměstnance bude plnění osvobozeno od daně a na straně zaměstnavatele se jedná o daňově neuznatelný náklad. Jako zaměstnanecký benefit je často poskytována také nadstandardní zdravotní péče. Zaměstnavatelé přispívají na rehabilitace, očkování či vitamínové přípravky. [2], [15]

## **1.6 Nezdánitelná část základu daně**

Nezdánitelná část základu daně poplatníkům určuje, co si mohou odečíst ze svého základu daně. Dle § 15 ZDP si lze ze základu daně odečíst bezúplatná plnění ve formě darů, úroky z úvěrů na bytovou potřebu a příspěvky na produkty na stáří.

### Dary

Poskytne-li poplatník dar na veřejně prospěšné účely, může si z daní odečíst jeho hodnotu. Minimální výše daru musí činit 1 000 Kč nebo přesáhnout 2 % ze základu daně, z něhož si lze odečíst 15 % jeho výše (pro roky 2022 až 2026 platí sazba 30 %). Podmínkou uplatnění odečtu za dar je předložení potvrzení o daru, nejčastěji darovací smlouvy. Pro účely daňového odpočtu se za dar považuje darování krve nebo kostní dřeně. Jeden odběr krve je oceněn částkou 3 000 Kč a odběr kostní dřeně 20 000 Kč. [16]

### Úroky na bytové potřeby

Poplatník si může dle § 15 odst. 4 ZDP od roku 2021 uplatnit jako nezdánitelnou část základu daně částku 150 000 Kč zaplacených za úroky z hypotéky sjednané na nákup domu či bytu k vlastnímu bydlení. Podmínkou pro odečtení je uzavření hypotéky před rokem 2021. Odečíst si nelze celé splátky, ale pouze úroky zaplacené navíc. Odpočet se provádí po doložení potvrzení o výši zaplacených úroků. [17]

### Produkty spoření na stáří

Za nezdánitelné části základu daně se považují příspěvky na produkty na stáří, jako je penzijní spoření, životní pojištění, dlouhodobý investiční produkt (DIP) a pojištění dlouhodobé péče. Poplatník si může základ daně díky nim snížit v součtu o částku 48 000 Kč. Tento limit lze využít v celkové výši na jeden ze zmíněných produktů či rozdělit mezi vícero z nich. Spoří-li si poplatník každý měsíc částku 5 700 Kč, dosáhne na maximální roční úsporu ve výši 7 200 Kč. [18]

## **1.7 Sazba daně**

Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů rozlišuje dvě základní sazby daně pro fyzické osoby. Použití sazby se odvíjí od výše základu daně z příjmů. Pro část základu daně nepřevyšujícího 36násobek průměrné hrubé mzdy činí sazba 15 % a pro část základu, jenž přesahuje 36násobek průměrné hrubé mzdy je stanovena sazba na 23 %. Vyšší 23% sazba, nazývaná jako progresivní a určená pro část příjmů přesahující roční limit, nahradila v roce 2021 původní solidární daň. Zavedení těchto sazeb v roce 2024 bylo považováno za solidární krok, aby se na konsolidaci veřejných financí více podíleli poplatníci s vysokými příjmy. Daň se počítá ze základu daně, který se sníží o nezdánitelné části a odčitatelné položky základu daně a je zaokrouhlen na celá sta Kč nahoru. [19], [20]

## **1.8 Slevy na dani**

Daň z příjmů fyzických osob je ovlivněna systémem daňových úlev a slev. Slevy na dani jsou dané částky, jež si může poplatník odečíst od své daňové povinnosti. Jsou upraveny v § 35 ba) až § 35 d) ZDP. Díky slevám zaplatí nižší daň a ušetří tak i tisíce korun. Existuje celá řada slev, jak ukazuje tabulka níže, které může využít každý, kdo platí daň z příjmů. Uplatňují se na měsíční a některé na roční bázi. [21]

**Tabulka 3: Přehled daňových slev**

|  | Měsíční sleva | Roční sleva |
|--|---------------|-------------|
| Sleva na poplatníka                        | 2 570 Kč      | 30 840 Kč   |
| Sleva na manžela/manželku                  | -             | 24 840 Kč   |
| Sleva pro invalidní důchod I. a II. stupně | 210 Kč        | 2 520 Kč    |
| Sleva pro invalidní důchod III. stupně     | 420 Kč        | 5 040 Kč    |
| Sleva pro držitele průkazu ZTP/P           | 1 345 Kč      | 16 140 Kč   |

Zdroj: Vlastní zpracování dle [22]

### Sleva na poplatníka

Nárok na slevu na poplatníka má v ČR každý daňový poplatník neboli lépe řečeno každý, kdo má zdanitelné příjmy. Nárok se vztahuje na zaměstnance, OSVČ, pracující studenty i pracující důchodce a maminky přivydělávající si v době mateřské dovolené. Na rok 2025 se výše slevy nemění, je stejná jako v roce 2024 a činí 30 840 Kč za rok (měsíčně 2 570 Kč). Poplatník má vždy nárok na slevu v plné výši, přestože třeba nepracoval celý rok, ale pouze například šest měsíců. [22]

### Sleva na manželku/manžela

Tuto slevu může uplatnit každý poplatník jehož manžel či manželka nemá vlastní příjmy vůbec nebo jsou příliš nízké. Pro nárok na slevu je nutné splnit následující tři podmínky:

- být manželé nebo registrovaní partneři,
- manžel/manželka musí mít příjmy nižší než 68 000 Kč,
- slevu lze uplatnit pouze v případě, že se manžel/manželka zároveň stará o dítě do 3 let věku (platné od roku 2024).

Sleva na manžela/manželku v roce 2024 činí 24 840 Kč, přičemž se uplatňuje na roční bázi. Do příjmů manžela/manželky se nezahrnují dávky osobám se zdravotním postižením, příspěvky na sociální služby a péči nebo státní příspěvky na penzijní připojištění. Za příjmy se považují příjmy od zaměstnavatele, z podnikání nebo nájmu, všechny důchody, nemocenská, ošetřovné, náhrada mzdy v případě pracovní neschopnosti a podpora v nezaměstnanosti. [19], [22]

### Sleva na invalidní důchod I., II. a III. stupně

Slevu uplatňuje každý, kdo pobírá invalidní důchod. Je-li poplatníkovi přiznána invalidita I. či II. stupně, náleží mu nárok na slevu ve výši 2 520 Kč za rok (210 Kč měsíčně). Poplatník s invaliditou III. stupně, má nárok na rozšířenou slevu na invaliditu ve výši 5 040 Kč ročně (420 Kč měsíčně). [22]

### Sleva pro držitele průkazu ZTP/P

Držitel průkazu ZTP/P si může za rok uplatnit slevu ve výši 16 140 Kč. Tuto částku si nelze nárokovat vcelku, ale pouze na měsíční bázi. To znamená, každý měsíc si poplatník odečte 1/12 celkové částky. Zároveň musí splňovat podmínku na začátku každého měsíce spadat do kategorie ZTP/P. [22]

## **1.9 Daňové zvýhodnění na děti**

Podle § 35c ZDP má poplatník nárok uplatnit si na své děti daňové zvýhodnění a snížit si tím daňovou povinnost. Pokud je daňové zvýhodnění na dítě vyšší než daňová povinnost, dostává poplatník daňový bonus. Daňové zvýhodnění na dítě může vždy uplatnit pouze jeden z rodičů. Částky, které si může poplatník uplatnit, jsou uvedeny v tabulce 4.

Nárok na slevu na dítě má poplatník za každé dítě, které vyživuje, bydlí u něj a jehož je zákonným zástupcem. Nehledí se na to, zda je přímo rodič dítěte anebo pouze poručník. Sleva se vztahuje na dítě:

- nezletilé (do 18 let),
- zletilé do 26 let, jež se soustavně připravuje na budoucí povolání.

**Tabulka 4:** Daňové zvýhodnění na dítě

| Dítě                  | Roční sleva          | Měsíční sleva        |
|-----------------------|----------------------|----------------------|
| 1. Dítě               | 15 204 Kč            | 1 267 Kč             |
| 2. Dítě               | 22 320 Kč            | 1 860 Kč             |
| 3. Dítě a každé další | 27 840 Kč            | 2 320 Kč             |
| Dítě s průkazem ZTP/P | Sleva se zdvojnásobí | Sleva se zdvojnásobí |

Zdroj: Vlastní zpracování dle [23]

## **1.10 Daňové přiznání**

Daňové přiznání má povinnost podat každý kdo má příjmy. Tato povinnost se netýká zaměstnanců, kteří mají příjmy pouze ze závislé činnosti a pouze od jednoho či více zaměstnavatelů u nichž učinil zaměstnanec prohlášení k dani podle § 38k odst. 4 ZDP. Daňové přiznání musí sami podávat poplatníci, kteří mají mimo zaměstnání jiné příjmy, pronajímají svou nemovitost nebo mají z kapitálového majetku vyšší příjmy. Má-li dle § 39g odst. 2 ZDP poplatník příjmy podle § 7 až § 10 vyšší než 20 tisíc Kč, musí si podat daňové přiznání. V praxi se podání daňového přiznání vyplatí i poplatníkům uplatňujícím více daňových slev a odpočtů za účelem získání více času a poplatníkům, kteří pracovali pouze na dohody o provedení práce a budou požadovat vrácení srážkové daně zaplacené v průběhu roku. Poplatníci s příjmy pouze ze závislé činnosti podávají zjednodušené dvoustránkové daňové přiznání a v situaci kdy poplatník dosáhne na pasivní příjmy, má povinnost podat klasické čtyřstránkové daňové přiznání. Lhůta pro podání je 1. dubna pro papírové a 2. května pro elektronické přiznání k dani. [24]

## **1.11 Zálohy na daň z příjmů ze závislé činnosti**

Zálohy jsou upraveny v § 38h odst. 1 ZDP. Základem pro výpočet záloh je úhrn příjmů ze závislé činnosti, které byly zúčtovány či vyplaceny poplatníkovi za zdaňovací období. Výpočet zálohy na daň z příjmů ze závislé činnosti se řídí skutečností, zda poplatník podepsal nebo nepodepsal u zaměstnavatele prohlášení k dani. Záloha na daň z příjmů ze závislé činnosti se vypočte ze základu pro výpočet zálohy, který se zaokrouhlí na celé koruny nahoru u částky do 100 Kč a na celé stokoruny nahoru u částky nad 100 Kč. Sazba zálohy na daň dle § 38 h odst. 2 ZDP se rozděluje na dvě hodnoty. Pro část základu pro výpočet zálohy do trojnásobku průměrné mzdy činí sazba zálohy 15 % a část základu pro výpočet přesahující trojnásobek činí sazba 23 %. [1]

## **2 DAŇ Z PŘÍJMŮ FYZICKÝCH OSOB VE SLOVENSKÉ REPUBLICE**

Daň z příjmů fyzických osob je upravena zákonem č. 595/2003 Z. z., o dani z příjmů. V následující podkapitole budou představeny základní konstrukční prvky pro výpočet daně z příjmů fyzických osob.

### **2.1 Předmět daně**

Předmět daně vymezuje, které příjmy podléhají zdanění v rámci daně z příjmů fyzických osob. Dle § 3 Zákona o dani z příjmů jsou předmětem daně následující příjmy:

- příjmy ze závislé činnosti (§5),
- příjmy z podnikání a jiné samostatně výdělečné činnosti, pronájmu a použití díla a uměleckého výkonu (§6),
- příjmy z kapitálového majetku (§7),
- ostatní příjmy (§8). [25]

### **2.2 Základ daně**

Základem daně je součet dílčích základů daně z příjmů dle § 5 sníženého o nezdanitelné části a dílčích základů daně z příjmů dle § 6 odst. 3 a 4 z podnikání a jiné samostatně výdělečné činnosti, ostatních příjmů dle § 8 a dílčí základ daně z příjmů dle § 6 odst. 1 a 2 snížený o nezdanitelné části základu daně. [25]

#### **2.2.1 Příjmy ze závislé činnosti**

Příjmy ze závislé činnosti jsou upraveny §5 zákona č. 595/2003 Z. z., o daních z příjmů. Za takové příjmy se považují:

- příjmy ze současného či předchozího pracovněprávního vztahu,
- příjmy z práce likvidátorů, společníků, členů družstev,
- odměny za výkon funkcí v orgánech územní samosprávy,
- odměny za výkon funkcí ve státních orgánech,
- odměny za výkon funkce předsedy, člena a zapisovatele volební komise,

- částka ve výši 1 % ze vstupní ceny motorového vozidla zaměstnavatele poplatníka.

Dílčí základ daně z příjmů ze závislé činnosti nelze snížit o případnou ztrátu. To neplatí pro příjmy z podnikání a jiné samostatně výdělečné činnosti dle § 6 odst. 1 a 2 za které daňovou ztrátu odečíst lze. Zvláštností příjmů ze závislé činnosti, kterou se odlišují od ostatních druhů příjmů, je speciální pravidlo týkající se okamžiku jejich přijetí. U ostatních příjmů je okamžik jejich přijetí rozhodující pro jejich zařazení do příslušného zdaňovacího období. Jestliže byly příjmy ze závislé činnosti předchozího roku připsány na účet zaměstnance nejpozději do 31. ledna následujícího kalendářního roku, jsou stále považovány za příjmy předchozího roku.

Důležitou specifikací příjmů ze závislé činnosti, kterou se odlišují od dalších příjmů, je výjimka ohledně okamžiku jejich přijetí. Zatímco u ostatních příjmů je tento okamžik zásadní, u příjmů ze závislé činnosti nikoliv. Jestliže jsou totiž příjmy připsány na účet zaměstnance do 31. ledna následujícího roku, jedná se stále o příjmy předchozího roku, ze jehož bylo dosaženo. [25]

Dílčím základem daně z příjmů ze závislé činnosti je hrubá mzda snižená o povinné pojistné. Sazby pojistného jsou uvedeny v tabulce:

**Tabulka 5:** Sazby pojistného

| Pojistné            | Zaměstnanec |
|---------------------|-------------|
| Sociální pojištění  | 9,4 %       |
| Zdravotní pojištění | 4 %         |

Zdroj: Vlastní zpracování dle [26]

## 2.2.2 Ostatní dílčí základy

Celkový základ daně z příjmů se na Slovensku skládá ze tří dílčích a jednoho zvláštního základu daně, který není zahrnut v celkovém základu daně. Ostatní dílčí základy zahrnují:

- příjmy ze závislé činnosti uvedené v § 5,
- příjmy z podnikání, jiné samostatně výdělečné činnosti, pronájmu a použití díla a uměleckého výkonu upravené v § 6,
- příjmy z kapitálového majetku tvořící zvláštní základ daně dle § 7,
- ostatní příjmy dle § 8.

Dílčí základ daně dle § 6 upravuje příjmy z podnikání, jiné samostatné činnosti a nájmu a počítá se na dvě části, zvlášť pro příjmy dle § 6 odst. 1 písm. 2 upravující příjmy z podnikání a jiné

samostatné výdělečné činnosti a zvláště pro příjmy dle § 6 odst. 3 písm. 4 upravující příjmy z pronájmu a použití díla a uměleckého výkonu. Důvodem pro rozlišení jsou aktivní a pasivní příjmy. [25]

Aktivní příjmy jsou příjmy z podnikání a jiné samostatné výdělečné činnosti a pasivní příjmy jsou příjmy z pronájmu a použití díla a uměleckého výkonu. Aktivní příjmy zahrnují příjmy ze zemědělské činnosti, vodního a lesního hospodářství, živnosti, podnikání vykonávaného dle zvláštních předpisů, příjmy komplementářů z komanditní společnosti a příjmy společníků veřejné obchodní společnosti. Do pasivních příjmů patří příjmy z podání uměleckého výkonu nebo vytvoření díla, příjmy, jež nejsou živnosti ani podnikáním či příjmy z činnosti zprostředkovatelů či sportovců. Rozdílem mezi aktivními a pasivními příjmy je uplatnění nezdanitelných částí základu daně a odečtení daňové ztráty, které lze pouze u aktivních příjmů. Výhoda pasivních příjmů spočívá v nepodléhání odvodům sociální pojišťovně.

Společným znakem s Českou republikou je možnost uplatnění skutečných nebo paušálních výdajů. Toto tvrzení se netýká pouze příjmů z nájmu, kde nelze uplatnit paušální výdaje. Sazba paušálních výdajů je rozdělena na dva druhy. Paušální výdaje činí 60 % z celkových příjmů z podnikání a jiné samostatné výdělečné činnosti, maximálně do výše 20 000 EUR a 60% paušál z příjmů z uměleckého výkonu či použití díla, maximálně do výše 20 000 EUR. Jestliže má podnikatel za rok příjmy v kombinaci ze živnosti a z uměleckého výkonu, může si uplatnit paušální výdaje samostatně pro každý z těchto příjmů až do výše 20 000 EUR. [27]

Do základu daně z příjmů fyzických osob se dále zahrnuje také dílčí základ daně z příjmů dle §7, který je nazýván jako příjmy z kapitálového majetku, jež jsou zdaňovány srážkovou daní. Mezi takové příjmy patří úroky a ostatní výnosy z cenných papírů, úroky, výhry či jiné výnosy získané z vkladů na vkladních knížkách, plnění z pojištění v momentě dožití se určitého věku a také výnosy ze směnek s výjimkou příjmů z jejich prodeje. [25]

Dílčím základem daně z příjmů jsou dle § 8 Z. z. ostatní příjmy. Za ty jsou považovány příjmy z příležitostných činností týkajících se lesního a vodního hospodářství, příjmy z převodu vlastnictví nemovitosti či cenných papírů, výhry v loteriích, reklamních soutěžích a podobných hrách. U tohoto dílčího základu si poplatník může uplatnit výdaje a nelze vykázat daňovou ztrátu. Paušální výdaje lze prokázat pouze u příjmů ze zemědělské výroby a lesního či vodního hospodářství ve výši 25 %, dle § 8 odst. 9 Z. z. nejvýše do částky 5 040 EUR za rok.

### 2.2.3 Celkový základ daně z příjmů fyzických osob

Následující tabulka zobrazuje výpočet celkového základu daně z příjmů. Od součtu dílčích základů daně z příjmů z § 5, § 6 odst. 1 a 2 se odečtou nezdanitelné části základu daně. Až poté se přičte dílčí základ daně z § 6 odst. 3 a 4 a dílčí základ daně z § 8. Výsledný základ daně se zdaní 19% sazbou daně z příjmů a až v tu chvíli se přičítá samostatně zdaněný dílčí základ daně z příjmů podle § 7. [50]

**Tabulka 6:** Výpočet celkového základu daně

|   |   |
|---|---|
| <b>§ 5</b>                              |   |
|   | + příjmy ze závislé činnosti                              |
|   | -povinné pojistné a příspěvky                             |
|   | = Dílčí základ daně z příjmů ze závislé činnosti          |
| <b>§ 6 odst. 1 a 2</b>                  |   |
|   | + příjmy z podnikání a jiné samostatné výdělečné činnosti |
|   | -výdaje na dosažení příjmů                                |
|   | -odpočet výdajů na vývoj a výzkum                         |
|   | -odpočet daňové ztráty                                    |
|   | = Dílčí základ daně z aktivních příjmů                    |
| <b>-Nezdanitelné části základu daně</b> |   |
| <b>§ 6 odst. 3 a 4</b>                  |   |
|   | + příjmy z pronájmu a použití díla či uměleckého výkonu   |
|   | -výdaje na dosažení příjmů                                |
|   | = Dílčí základ daně z pasivních příjmů                    |
| <b>§ 8</b>                              |   |
|   | + ostatní příjmy  |
|   | -výdaje na dosažení příjmů                                |
|   | = Dílčí základ daně z ostatních příjmů                    |
| <b>ZÁKLAD DANĚ</b>                      |   |

Zdroj: Vlastní zpracování dle [28], [49], [50]

## **2.3 Daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti**

V této podkapitole bude definována závislá činnost a budou probrány zaměstnanecké benefity poskytované zaměstnavatelem.

### **2.3.1 Závislá činnost**

Závislou činnost ve Slovenské republice definujeme podobně jako v České republice. Je vykonávána ve vztahu nadřízenosti ze strany zaměstnavatele a podřízenosti ze strany zaměstnance. Zaměstnanec vykonává činnost osobně pro zaměstnavatele a přesně podle jeho pokynů, v čase určeném zaměstnavatelem. Závislou činnost lze vykonávat výhradně na základě pracovního poměru, založeného pracovní smlouvou. [29]

### **2.3.2 Zaměstnanecké benefity**

Výhody, které poskytuje zaměstnavatel mimo peněžní příjem se nazývají zaměstnanecké benefity. Slovenské benefity vykonávají stejnou funkci jako v České republice, a to motivovat zaměstnance. Zaměstnaneckými benefity na Slovensku jsou:

- stravování,
- rekreace,
- příspěvek na sportovní činnost dítěte,
- vzdělávání,
- jídlo a nápoje na pracovišti,
- zaměstnanecká soutěž a jiné výhody.

Nejvyužívanějším benefitem je stravování. Zaměstnavatel je dle § 152 zákona č. 311/2001 Z. z., Zákoníku práce povinen zabezpečit zaměstnancům stravování poskytnutím jednoho teplého jídla a vhodného nápoje ve vlastním zařízení či zařízení jiného zaměstnavatele. Od roku 2023 platí, že pokud zaměstnavatel nezabezpečuje stravování ve stravovacím zařízení vlastním či jiného zaměstnavatele, může vybrat, zda bude zaměstnancům poskytovat stravovací poukázku či finanční příspěvek na stravování. Maximální výše finančního příspěvku na stravování činí od září roku 2024 částku 4,57 EUR (55 % z částky 8,30 EUR). Minimální hodnota stravovací poukázky je stanovena na 6,23 EUR (75 % z částky 8,30 EUR) a

zaměstnavatel zaměstnanci přispívá částkou 3,43 EUR (55 % z částky 6,23 EUR). [29], [30], [31]

Poskytnutí zaměstnaneckého benefitu ve formě příspěvku na rekreaci je dle § 152 a odst. 1 Zákoníku práce povinné pro zaměstnavatele s více jak 49 zaměstnanci. Na žádost zaměstnance je zaměstnavatel povinen poskytnout příspěvek na rekreaci v hodnotě 55 % oprávněných výdajů, maximálně do výše 275 EUR za rok na jednoho zaměstnance. Osvobození příspěvku od daní je podmíněno trváním pracovního poměru zaměstnance. Nárok na osvobození má zaměstnanec v případě, že jeho pracovní poměr u zaměstnavatele trvá minimálně po dobu 24 měsíců, zaměstnanec musí o příspěvek sám požádat příslušnými doklady a pouze u jednoho zaměstnavatele. Má-li zaměstnanec sjednán zkrácený pracovní úvazek, částka se odpovídajícím způsobem krátí. [29], [32]

Zaměstnanecký benefit ve formě příspěvku na sportovní činnost dítěte náleží dle § 152 b) Zákoníku práce všem zaměstnancům, kteří mají děti. Příspěvek je poskytován za stejných podmínek a ve stejné výši jako příspěvek na rekreaci. O příspěvek ve výši 55 % oprávněných výdajů, maximálně do částky 275 EUR, může žádat zaměstnanec jehož pracovní poměr trvá nepřetržitě posledních 24 měsíců, dítě provádí sportovní činnost po dobu alespoň 6 měsíců ve sportovní organizaci zapsané v registru právnických osob sportu. Příspěvek na sportovní činnost dítěte je pro zaměstnance osvobozen od daně z příjmů při splnění podmínek uvedených v § 152b Zákoníku práce. Zaměstnanec, jehož pracovní poměr u zaměstnavatele trvá po dobu alespoň 24 měsíců, předloží doklad vystavený sportovní organizací, kterou dítě navštěvuje do 30 dní ode dne jeho vydání, má nárok na osvobození příspěvku od daně. [29], [33]

Vzdělávání jako zaměstnanecký benefit je pro zaměstnavatele velice výhodný. Je daňově uznatelný a přináší výhody v podobě rozšíření kvalifikace zaměstnanců. Osvobozené od daně může být i vzdělávání na vysoké škole, za podmínky trvání pracovního poměru alespoň 24 měsíců před začátkem akademického roku.

Zaměstnavatel může zaměstnancům na pracovišti poskytnout kávu nebo jídlo, ale nebude to daňovým výdajem. Na straně zaměstnance se jedná o osvobozený příjem v případě, že se jedná o nealkoholické nápoje ve formě kávy, čaje či minerální vody. Oproti tomu ale občerstvení na firemním večírku osvobozené od daně není.

Zaměstnanecký benefit s cílem motivovat zaměstnance k vyšší produktivitě, se nazývá zaměstnanecká soutěž. Zaměstnavatel si stanoví cíl většího prodeje výrobků či přilákání nových zákazníků, určí jasná pravidla soutěže a představí zajímavé výhry. Veškeré náklady na takové

soutěže jsou daňově uznatelné. Pokud hodnota výhry pro zaměstnance nepřesahuje 350 EUR, jedná se o příjem osvobozený od daně. Zaměstnanec případně zdaňuje pouze příjem přesahující částku 350 EUR.

Benefitů pro zaměstnance je samozřejmě celá řada. Mimo již zmíněných flexibilní pracovní doba, sick days, možnost práce z domu, poskytnutí rehabilitačních pobytů či poskytnutí dovolené nad rámec Zákoníku práce. [34]

## 2.4 Nezdánitelné části základu daně

Poplatník má nárok na odečtení nezdanitelných částí základu daně pouze u příjmů dle § 5 ze závislé činnosti a § 6 odst. 1 a 2 z podnikání a jiné samostatně výdělečné činnosti.

### Nezdánitelná část základu daně na poplatníka

Uplatnění nezdanitelné části základu daně může poplatník využít pouze u dílčího základu daně z příjmů ze závislé činnosti, příjmů z podnikání a jiné samostatné činnosti. Dílčí základy z pasivních příjmů (příjmy z pronájmu nemovitostí, příjmy z prodeje nemovitostí atd.) nelze snížit o nezdanitelné části základu daně. Částka nezdanitelné části základu daně na poplatníka se odvíjí od životního minima, jehož výše se každý rok mění. Do června roku 2024 bylo životní minimum stanoveno na 268,88 EUR měsíčně. Pro základ daně nižší než 92,8násobek životního minima je nezdanitelná část stanovena na 21násobek životního minima, nad 92,8násobek základu daně je nezdanitelná část základu daně stanovena dle výpočtu v tabulce 7. Konkrétní částky pro rok 2024 jsou vypsány v tabulce 8. [35], [36]

**Tabulka 7:** Výpočet nezdanitelné části základu daně na poplatníka

| Základ daně                          | Nezdánitelná část               |
|--------------------------------------|---------------------------------|
| $\leq 92,8$ násobek životního minima | 5 646,48 EUR                    |
| $\geq 92,8$ násobek životního minima | 11 884,50 EUR-1/4 ZD poplatníka |

Zdroj: Vlastní zpracování dle [37]

**Tabulka 8:** Výpočet nezdanitelné části základu daně na poplatníka pro rok 2024

| Základ daně             | Nezdanitelná část   |
|-------------------------|---|
| Nižší než 24 952,06 EUR | 5 646,48 EUR  |
| Vyšší než 24 952,06 EUR | =11 884,50 EUR-1/4 ZD poplatníka<br>Pokud je <0, nezdanitelná část činí 0 |

Zdroj: Vlastní zpracování dle [37]

Rozhodující částkou pro nezdanitelnou část je 24 952,06 EUR. Pokud je základ daně poplatníka nižší než tato částka, nezdanitelná část tvoří 5 646,48 EUR. Pokud je naopak vyšší než uvedená částka, vypočítá se nezdanitelná část podle vzorce, kdy od částky 11 884,50 EUR odečteme jednu čtvrtinu základu daně poplatníka. Po vypočtení, rovná-li se výsledek částce menší než nula, nezdanitelná část se rovná hodnotě nula. [37]

Na nezdanitelnou část daně z příjmů nemá nárok poplatník, jenž na začátku zdaňovacího období pobíral jednu z možností:

- starobní důchod,
- vyrovnávací příplatek,
- předčasný starobní důchod,
- starobní důchodové spoření,
- výsluhový důchod.

#### Nezdanitelná část základu daně na manželku/manžela

Poplatník může uplatnit nezdanitelnou část základu daně na manželku/manžela pouze pro základy daně z příjmů ze závislé činnosti nebo z podnikání či jiné samostatně výdělečné činnosti. Nezdanitelnou část lze uplatnit pouze u aktivních příjmů. U pasivních příjmů, jako jsou příjmy z nájmu, uplatnit nelze. Poplatník si může nezdanitelnou část základu daně na manželku/manžela uplatnit, pokud manželka/manžel žije s poplatníkem v jedné domácnosti a je splněna alespoň jedna z podmínek:

- starala se o vyživované nezletilé dítě (které žije s poplatníkem v jedné domácnosti),
- pobírala příspěvek na opatrování (v příslušném zdaňovacím období),

- zařazení mezi uchazeče o zaměstnání,
- je považována za občana se zdravotním postižením,
- je považována za občana s těžkým zdravotním postižením.

Splnění předchozích podmínek po dobu jednoho či více kalendářních měsíců ve zdaňovacím období, opravňuje poplatníka snížit si základ daně o nezdanitelnou část základu daně na manželku/manžela ve výši 1/12 částky každý měsíc. Výše nezdanitelné části se odvíjí od vlastního příjmu manželky. Za vlastní příjem manželky je považován každý příjem i když je osvobozen od daně, kromě zaměstnanecké prémie, daňového bonusu na vyživované dítě či státních sociálních dávek, mezi které patří příspěvek na narození dítěte, rodičovský příspěvek, přídatky na dítě a příplatky k přídatku na dítě nebo příspěvek na pohřeb. [38], [39]

Tabulka 9 zobrazuje vzorce pro výpočet nezdanitelné části základu daně z pohledu manžela, tabulka 10 zobrazuje výpočet s konkrétními částkami pro rok 2024:

**Tabulka 9:** Schéma výpočtu nezdanitelné části základu daně manžela

| Základ daně                                 | Výše příjmu manželky                    | Nezdanitelná část základu daně na manžela   |
|---|---|---|
| $\leq 176,8$ násobek<br>životního<br>minima | 0 EUR                                   | 19,2násobek životního minima  |
|   | $< 19,2$ násobek životního<br>minima    | 19,2násobek životního minima-vlastní<br>příjem manželky                               |
|   | $\geq 19,2$ násobek životního<br>minima | 0 EUR   |
| $> 176,8$ násobek<br>životního<br>minima    | 0 EUR                                   | 63,4násobek životního minima-1/4 základu<br>daně poplatníka                           |
|   | $> 0$ EUR                               | 63,4násobek životního minima-(1/4 základu<br>daně poplatníka-vlastní příjem manželky) |

Zdroj: Vlastní zpracování dle [36]

**Tabulka 10:** Výpočet nezdanitelné části základu daně na manžela pro rok 2024

| Základ daně        | Výše příjmu manželky | Nezdanitelná část základu daně na manžela                              |
|--------------------|----------------------|--|
| ≤ 47 537,98<br>EUR | 0 EUR                | 5 162,50 EUR   |
|                    | ≤ 5 162,50 EUR       | 5 162,50 EUR-vlastní příjem manželky                                   |
|                    | ≥ 5 162,50 EUR       | 0 EUR  |
| > 47 537,98<br>EUR | 0 EUR                | 17 046,99 EUR-1/4 základu daně<br>poplatníka                           |
|                    | > 0 EUR              | 17 046,99 EUR-(1/4 základu daně<br>poplatníka-vlastní příjem manželky) |

Zdroj: Vlastní zpracování dle [36]

Vlastním příjmem manželky/manžela se myslí jakýkoli příjem, kromě zaměstnanecké prémie, daňového bonusu a sociálních dávek, jenž je snížen o zaplacené pojistné a příspěvky na sociální a zdravotní pojištění. Za státní sociální dávky je považován příspěvek na narození dítěte, příspěvek na narození více dětí současně, rodičovský příspěvek, přídavek na dítě nebo příspěvek na pohřeb. Na nezdanitelnou část základu daně, kterou bude manžel uplatňovat na manželku, mají vliv mateřská, nemocenská, všechny druhy důchodů a výhry, z důvodu jejich započítávání do úhrnu příjmů manželky. [39]

#### Příspěvek na důchodové spoření a doplňkové důchodové spoření

Nezdanitelnou částí základu daně jsou dle § 11 odst. 8 Z. z. příspěvky na osobní důchodový produkt. Na uplatnění nezdanitelných částí na důchodové spoření je nutné splnit podmínky:

- poplatník zaplatil příspěvky na základě účastnické smlouvy, jež byla uzavřena po 31. 12. 2013 či na základě změny účastnické smlouvy,
- poplatník nemá jinou účastnickou smlouvu uzavřenou.

Příspěvky na důchodové spoření podle § 8 Z. z. lze od základu daně odečíst ve výši, v jaké byly prokazatelně zaplacené ve zdaňovacím období, maximálně do částky 180 EUR za rok.

#### Daňový bonus na vyživované dítě

Daňový bonus je nástrojem státu, jehož prostřednictvím je ovlivňován čistý příjem zaměstnanců či daňová povinnost podnikatelů, kteří mají děti. Daňový bonus je v Zákoně o dani z příjmů upraven v § 33. Nárok na něj má každý zaměstnanec, který pečuje o dítě svěřené do péče. Podmínkou daňového bonusu je jeho uplatnitelnost pouze u jednoho z rodičů.

Možností může být i uplatnění poměrné části po část roku u jednoho rodiče a druhou část po zbytek roku u druhého rodiče. Splňují-li nárok na bonus na dítě oba rodiče, lze se dohodnout, u koho se bude uplatňovat. V případě že se nedohodnou, uplatňuje se daňový bonus na dítě v pořadí matka-otec-jiná oprávněná osoba. Nárok na daňový bonus na vyživované dítě vzniká měsícem, v němž se dítě narodí. A zaniká ve věku 18 let dítěte. Pokud se jedná o nezaopatřené dítě i po jeho 18. roku věku, tedy že se soustavně připravuje na budoucí povolání na střední nebo vysoké škole, lze čerpat daňový bonus až do věku 25 let. [37]

Zaměstnanci si daňový bonus na dítě uplatňují u svého zaměstnavatele každý měsíc ve své mzdě nebo najednou v ročním zúčtování daně. Případně lze čerpat i podáním daňového přiznání typu A. Výše daňového bonusu je 100 EUR měsíčně za dítě do 15 let, 50 EUR měsíčně na dítě ve věku 15-18 let. Nárok na daňový bonus zaznamenaný v tabulce 11 lze uplatnit pouze do limitů stanovených v § 33 odst. 6 Z. z.

**Tabulka 11:** Limity daňového bonusu

| Počet vyživovaných dětí | Limit základu daně (%) |
|-------------------------|------------------------|
| 1                       | 29 %                   |
| 2                       | 36 %                   |
| 3                       | 43 %                   |
| 4                       | 50 %                   |
| 5                       | 57 %                   |
| 6 a více                | 64 %                   |

Zdroj: Vlastní zpracování dle [25]

#### Daňový bonus na zaplacené úroky

Daňový bonus na zaplacené úroky je náhradou původního státního příspěvku na bydlení pro mladé. Nárok na tento bonus mají všichni klienti, kteří od 31. 12. 2017 obdrželi hypotéku na bydlení. Přínos bonusu spočívá v jeho odečtení od daňové povinnosti, čímž se poplatníkovi sníží daň z příjmů. Daňový bonus získá každý, kdo splní podmínky:

- věk mezi 18 a 35 let,
- průměrný měsíční příjem za předchozí rok maximálně do výše 1,3násobku průměrné mzdy na Slovensku (průměrná měsíční mzda 2024 dosáhla 1 524 EUR, tedy 1,3násobek činil 1 981,2 EUR), [40]
- hypotéka musí mít lhůtu platnosti mezi 5 a 30 lety.

Nárok na daňový bonus má poplatník po dobu 5 let jdoucích bezprostředně za sebou. Lze ho uplatnit ve výši 50 % ze zaplacených úroků za příslušné zdaňovací období, maximálně 1 200 EUR za rok, pouze na základě jedné smlouvy o úvěru nejvýše z částky 50 000 EUR. Pokud je hypotéka vyšší, bereme v úvahu pouze do výše povolené částky. [41], [42]

## **2.5 Sazba daně**

Slovenský zákon č. 595/2003 Z. z., rozlišuje dvě sazby daně. Jedinou výjimkou, která má pouze jednu sazbu, jsou příjmy dle § 7. Příjmy z kapitálového majetku, uvedené v § 7 se vždy zdaňují sazbou 19 %. Bez ohledu na jejich výši.

Všechny příjmy dle § 5, § 6 a § 8 jsou zdaněny progresivně. Sazba daně činí:

- 19 % z té části základu daně, jež nepřesáhne 176,8násobek životního minima
- 25 % z té části základu daně, jež přesáhne 176,8násobek životního minima

Životní minimum za rok 2024 činilo 273,99 EUR. Pro určení sazby činí 176,8násobek 48 441,43 EUR. Rozhodující částkou pro použití nižší či vyšší sazby je v přepočtu 1 220 724,036 Kč ročně a 101 727 Kč za měsíc. [25], [43], [44]

## **2.6 Daňové přiznání**

Daňové přiznání podává každá fyzická osoba ve lhůtě 3 měsíců po uplynutí zdaňovacího období, konkrétně do 31. března. Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty pro podání nejbližší následující pracovní den. V tomto termínu je poplatník povinen zároveň daň z příjmů i zaplatit. Termín podání daňového přiznání si lze prodloužit na základě žádosti o tři měsíce, do 30. června, nebo o šest měsíců, do 30. září. Povinnost podat daňové přiznání mají dle § 32 odst. 1 Z. z. všichni poplatníci, jejichž zdanitelné příjmy za zdaňovací období přesáhly 50 % částky, která odpovídá 21násobku sumy životního minima. Pro rok 2024 tato částka činí 2 823,24 EUR. [45]

## **2.7 Zálohy na daň z příjmů**

Jsou upraveny v § 34 Zákona o dani z příjmů. Povinnost platit zálohy na daň má každý poplatník, jehož poslední známá daňová povinnost byla vyšší než 5 000 EUR. Frekvence placení zálohy záleží na výši poslední daňové povinnosti. Čtvrtletně platí zálohy ten, jehož poslední daňová povinnost se pohybovala mezi 5 000 a 16 600 EUR. Pokud částka přesáhla již zmíněných 16 600 EUR, je povinnost platit zálohy každý měsíc. Zaměstnancům strhává zálohy

na daň zaměstnavatel ze zdanitelné mzdy, což je suma zdanitelných příjmů ze závislé činnosti vyplacených zaměstnanci, snížená o pojistné a nezdanitelné části základu daně poplatníka. Záloha na daň ze zdanitelné mzdy činí 19 % z části zdanitelné mzdy, jež nepřesáhne 1/12 částky 176,8násobku platného životního minima včetně. [25]

### 3 SHRNU TÍ TEORETICKÝCH VÝCHODISEK

Teoretická část vymezuje daň z příjmů fyzických osob v České republice a ve Slovenské republice se zaměřením na závislou činnost. Je definováno, jak se liší stanovení základu daně v obou zemích. V České republice se základ daně ze závislé činnosti rovná hrubé mzdě. Ve Slovenské republice se základ daně tvoří odečtením sociálního a zdravotního pojištění zaměstnance od hrubé mzdy. První základní rozdíl mezi daňovými systémy obou zemí se objevuje již v úplném začátku. Zatímco slovenský daňový systém rozděluje příjmy do čtyř paragrafů zákona o dani z příjmů, český daňový systém rozděluje příjmy fyzických osob do pěti různých paragrafů. Stejným znakem obou zemí je možnost využití paušálních výdajů s výjimkou příjmů ze závislé činnosti.

Obě země mají společné využití progresivního zdanění. Rozdíl je pouze v sazbách. V České republice se příjmy fyzických osob daní sazbou 15 %. Poplatníci, jejichž příjem přesahuje 36násobek průměrné mzdy jsou povinni příjem danit sazbou 23 %. Ve Slovenské republice poplatníci daní své příjmy, které nepřesáhnou 176,8násobek životního minima sazbou 19 %. Příjmy, které tuto částku přesáhnou, jsou daněny sazbou 25 %.

Rozdíly mezi českým a slovenským systémem daně z příjmů nastávají také v daňových slevách a nezdanitelných částech. V České republice se nezdanitelné části v podobě darů, úroků či penzijního připojištění odečítají ze základu daně před vypočtením daně. Až z daně se odečítají slevy na poplatníka nebo manželku a daňové zvýhodnění na děti. Ve Slovenské republice se využívají nezdanitelné části základu daně. Poplatník si může uplatnit nezdanitelné části základu daně na poplatníka, manželku nebo lze čerpat daňový bonus na dítě či zaplacené úroky.

Česká republika a Slovenská republika využívají své vlastní sazby na povinném pojistném. V České republice činí sociální pojištění sazbu 7,1 % a zdravotní pojištění 4,5 %. Ve Slovenské republice je sociální pojištění vyšší, tvoří 9,4 %, ale zdravotní pojištění je naopak nižší o půl procentního bodu, ve výši 4 %.

## 4 METODIKA VÝPOČTU MODELOVÝCH PŘÍKLADŮ

V rámci výpočtu bude provedena komparace daňových povinností na konkrétních modelových příkladech. Bude proveden výpočet daně fyzických osob, které vykonávají závislou činnost. K výpočtům budou použity sazby a částky mezd za rok 2024. Minimální mzda pro Českou republiku 18 900 Kč, pro Slovenskou republiku 750 EUR, průměrná mzda ve výši 46 165 Kč, respektive 1 524 EUR, nadprůměrná mzda zjištěná z průzkumu ve výši 66 795 Kč, respektive 2 650 EUR a mzda ve výši pětinasobku průměrné mzdy, konkrétně 230 825 Kč pro Českou republiku a 7 620 EUR pro Slovenskou republiku.

Fyzické osoby, včetně těch vykonávajících závislou činnost, je umožněno uplatňovat daňové slevy, daňová zvýhodnění či odpočet nezdanitelných částí. V práci budou využity slevy na poplatníka ve výši 30 840 Kč, na manželku v částce 24 840 Kč, daňové zvýhodnění na dítě ve výši 15 204 Kč pro Českou republiku. Poplatníci ve Slovenské republice využijí nezdanitelné části základu daně na poplatníka či na manželku a dále daňové bonusy na dítě a zaplacené úroky. Konkrétní částky nezdanitelných částí pro slovenskou část výpočtu budou určeny podle výši základu daně jednotlivých poplatníků.

V celkové komparaci budou porovnána daňová zatížení jednotlivých poplatníků a také jejich čisté příjmy. Pro určení čistých příjmů v České republice a také pro určení základu daně ve Slovenské republice budou vypočteny hodnoty sociálního a zdravotního pojištění v obou zemích. Pro Českou republiku budou použity sazby 7,1 % pro sociální a 4,5 % pro zdravotní pojištění. Ve Slovenské republice jsou využity sazby 9,4 % pro sociální a 4 % pro zdravotní pojištění. Ve výpočtu daňových povinností budou ve většině případů využity základní sazby daně zákony, konkrétně sazba 15 % pro Českou republiku a 19 % pro Slovenskou republiku. V případě výpočtů daňových povinností poplatníků s příjmy ve výši pětinasobku průměrné mzdy bude využito progresivního zdanění. Sazby progresivního zdanění jsou stanoveny na 23 % pro Českou republiku a 25 % pro Slovenskou republiku.

Na základě výpočtů budou provedeny komparace daňových povinností a čistých příjmů poplatníků rozdělených do skupiny podle výše jejich příjmů, tedy minimální, průměrné, nadprůměrné a příjmy v podobě pětinasobku průměrné mzdy. Nejprve bude provedena komparace každého poplatníka zvlášť. U každého z nich bude porovnána jejich daňová povinnost v České republice s daňovou povinností ve Slovenské republice, také budou porovnány jejich odvody na sociální pojištění a zdravotní pojištění.

V dalším výpočtu bude provedena komparace podílů odvodových povinností na příjmu před zdaněním každého poplatníka v České republice a Slovenské republice.

V předposlední kapitole práce bude provedena celková komparace. K výpočtům daňových povinností a povinného pojistného bude proveden také výpočet čistých příjmů všech poplatníků.

Na závěr práce bude proveden výpočet efektivní sazby daně a efektivního zdanění všech poplatníků v obou zemích. Poplatníci budou komparováni podle výše jejich příjmů, tedy budou porovnány efektivní sazby daně a efektivní zdanění poplatníků s minimálním příjmem, průměrným příjmem, nadprůměrným příjmem a příjmem ve výši pětinasobku průměrné mzdy. Pro lepší zobrazení výše efektivního zdanění a efektivní sazby daně bude zahrnuto grafické zobrazení.

## 5 KOMPARACE DAŇOVÉHO ZATÍŽENÍ PŘÍJMŮ ZE ZAMĚSTNÁNÍ NA MODELOVÝCH PŘÍKLADECH

Tato kapitola se věnuje daňovému zatížení poplatníků daně z příjmů ze závislé činnosti. Budou porovnány minimální, průměrné a nadprůměrné příjmy zjištěné z průzkumu o tom, jakou mzdu považují lidé za nadprůměrnou a příjmy ve výši pětinásobku průměrné mzdy, s dvěma modelovými poplatníky pro Českou republiku a pro Slovenskou republiku. Příjmy budou pro každý stát zadané podle skutečných údajů, a nikoli pouze přepočtem na danou měnu, protože každý stát má své specifické stanovené částky příjmů. S výjimkou nadprůměrných příjmů, kde je komparována stejná částka pro obě země. Všechny částky jsou brány k 1.1. 2024. Veškeré přepočty budou prováděny na základě kurzu k 1. lednu 2024, který činil 25,2 CZK/EUR.

Na následujících výpočtech daňových povinností poplatníků v České republice a ve Slovenské republice lze vidět nejrůznější odlišnosti obou daňových systémů. V České republice poplatník může využít odečtení slev na poplatníka, na manželku a daňového zvýhodnění na děti. Na Slovensku se těmto daňovým úlevám říká nezdanitelné části základu daně. Poplatník je může využít na poplatníka, manželku, úroky a také může využít daňový bonus na děti. U každého poplatníka je uveden výpočet daňové povinnosti pro Českou republiku, pro Slovenskou republiku, poté následuje komparace výpočtů. V první části je provedeno porovnání daňových povinností každého poplatníka pro jednotlivé země. Po každé komparaci jsou přiloženy grafy zobrazující skutečné podíly jednotlivých složek výpočtu daňové povinnosti (daň z příjmů, sociální pojištění, zdravotní pojištění) každé země na hrubé mzdě

### 5.1 Daňové zatížení poplatníků s minimálním příjmem

V této kapitole budou porovnání dva poplatníci s minimálním příjmem, který činí v ČR částku 18 900 Kč, a na Slovensku 750 EUR. Při přepočtu na českou měnu je slovenská minimální mzda pro rok 2024 ve stejné výši jako minimální mzda v České republice. [4], [46]

Poplatník číslo 1: Poplatník, Ladislav Krejčí, je svobodný a bezdětný. Během roku 2024 byl zaměstnán a jeho měsíční příjem byl 18 900 Kč (750 EUR). Uplatňuje pouze slevu na poplatníka. Během roku daroval 5 000 Kč na dobročinné účely.

Poplatník číslo 2: Pan Tomáš Bříza, je zaměstnancem a pracuje jako prodavač. Jeho celkový příjem ze zaměstnání za rok 2024 byl 226 800 Kč čili 18 900 Kč měsíčně (750 EUR měsíčně). Jiné příjmy nemá. Má manželku na rodičovské dovolené a dvouletého syna. Každý měsíc si uplatňuje slevu na dítě. Manželka pana Břízy na mateřské dovolené obdržela během roku

50 000 Kč (1 984 EUR) a dále 16 000 Kč (634 EUR) jako rodičovský příspěvek. Žádné další příjmy neměla. Pan Bříza si měsíčně přispívá na penzijní připojištění 1 700 Kč (67 EUR) a splácí hypotéku na dům ve kterém jeho rodina bydlí. Celkem na úrocích z hypotéky zaplatil 32 000 Kč (1 270 EUR). Pan Bříza daroval na dobročinné účely částku 3 000 Kč (119 EUR).

### 5.1.1 Výpočet daňové povinnosti poplatníka v České republice

Pan Krejčí má nárok na slevu na poplatníka a na žádné jiné slevy nárok nemá. Pan Bříza má nárok na slevu na poplatníka a daňové zvýhodnění na své dítě, které bude uplatňovat každý měsíc. K tomu má pan Bříza nárok na slevu na manželku, protože jeho žena pobrala pouze mateřskou dovolenou a rodičovský příspěvek, který se nepočítá do limitu maximálního příjmu, protože se nebere ani jako příjem. Tabulka 12 zobrazuje, že po odečtení slev má pan Bříza nulovou daňovou povinnost, a navíc mu náleží daňový bonus za dítě.

**Tabulka 12:** Výpočet daňové povinnosti pana Krejčího a pana Břízy v České republice

| Položky výpočtu daně         | pan Krejčí | pan Bříza  |
|------------------------------|------------|------------|
| Hrubá mzda                   | 226 800 Kč | 226 800 Kč |
| Dílčí základ daně            | 226 800 Kč | 226 800 Kč |
| <b>Nezdanitelné části ZD</b> | X          | X          |
| -úroky                       | 0 Kč       | 32 000 Kč  |
| -dar                         | 5 000 Kč   | 3 000 Kč   |
| -penzijní připojištění       | 0 Kč       | 20 400 Kč  |
| DZD po odečtení              | 221 800 Kč | 171 400 Kč |
| ZD po zaokrouhlení           | 221 800 Kč | 171 400 Kč |
| Sazba daně 15 %              | 33 270 Kč  | 25 710 Kč  |
| Sleva na poplatníka          | 30 840 Kč  | 30 840 Kč  |
| Sleva na manželku            | 0 Kč       | 24 840 Kč  |
| Daň po slevách               | 2 430 Kč   | 0 Kč       |
| Daňové zvýhodnění            | 0 Kč       | 15 204 Kč  |
| Daň (-daňový bonus)          | 2 430 Kč   | -15 204 Kč |

Zdroj: Vlastní zpracování

V České republice je ve výpočtech daňových povinností pana Krejčího a pana Břízy patrný rozdíl. Zatímco pan Krejčí má povinnost zaplatit daň ve výši 2 430 Kč, pan Bříza má díky uplatnění slev a daňových zvýhodnění nárok na daňový bonus ve výši 15 204 Kč. Pan Bříza má

po odečtení nezdanitelných částí v podobě zaplacených úroků, daru a penzijního připojištění nižší základ daně.

### 5.1.2 Výpočet daňové povinnosti poplatníka ve Slovenské republice

Pan Krejčí má nárok pouze na nezdanitelnou část základu daně na poplatníka a žádné jiné nezdanitelné části nebude uplatňovat. Pan Bříza uplatňuje nezdanitelnou část základu daně na poplatníka, na manželku a daňový bonus na vyživované dítě. Nárok na manželku mu vzniká, protože manželka pobírala během roku pouze rodičovský příspěvek, který se do příjmů manželky nezapočítává a také proto, že manželka se stará o dítě do 3 let věku.

**Tabulka 13:** Výpočet daňové povinnosti pana Krejčího a pana Břízy ve Slovenské republice

| Položky výpočtu daně               | pan Krejčí   | pan Bříza    |
|------------------------------------|--------------|--------------|
| Hrubá mzda                         | 9 000 EUR    | 9 000 EUR    |
| SP zaměstnance 9,4 %               | 846 EUR      | 846 EUR      |
| ZP zaměstnance 4 %                 | 360 EUR      | 360 EUR      |
| Základ daně                        | 7 794 EUR    | 7 794 EUR    |
| Nezdanitelná část ZD na poplatníka | 5 646,48 EUR | 5 646,48 EUR |
| Nezdanitelná část ZD na manželku   | 0 EUR        | 5 162,50 EUR |
| Příspěvek na důchodové spoření     | 0 EUR        | 180 EUR      |
| Dar                                | 0 EUR        | 7,14 EUR     |
| ZD po odpočtu                      | 2 147,52 EUR | 0 EUR        |
| Sazba daně 19 %                    | 408,03 EUR   | 0 EUR        |
| Daňový bonus na vyživované děti    | 0 EUR        | 1 680 EUR    |
| Daňový bonus na zaplacené úroky    | 0 EUR        | 635 EUR      |
| Daň (- daňový bonus)               | 408,03 EUR   | -2 315 EUR   |

Zdroj: Vlastní zpracování

Ve výpočtu daňové povinnosti pánů Krejčího a Břízy v tabulce 13 platí stejný trend jako ve výpočtu pro Českou republiku. Panu Břízovi náleží vyšší čistý příjem díky uplatnění nezdanitelné části základu daně na manželku a také získání daňového bonusu na vyživované dítě. Proti tomu panu Krejčímu ani jedno z těchto zvýhodnění nenáleží. Ten uplatňuje pouze nezdanitelnou část základu daně na poplatníka. Poplatník Bříza má nárok na odečtení poskytnutého daru, ve výši 6 % z částky, což činí 7,14 EUR. Poplatník Krejčí má povinnost zaplatit daň ve výši 408,03 EUR. Poplatníku Břízovi náleží daňový bonus ve výši 2 315 EUR.

Poplatník Bříza má nárok na odečtení poskytnutého daru, ve výši 6 % z částky, což činí 7,14 EUR.

### 5.1.3 Komparace daňového zatížení poplatníků v České republice a Slovenské republice

V této podkapitole bude provedena komparace daňového zatížení poplatníků s minimálním příjmem v České republice a ve Slovenské republice. Komparace bude zahrnovat porovnání výpočtů daňového zatížení a odlišnosti mezi sociálním a zdravotním pojištěním. Zásadní rozdíl mezi výpočty daňové povinnosti nastává ve stanovení dílčího základu daně. V České republice se základ daně rovná hrubé mzdě. Na Slovensku se za základ daně považuje hrubá mzda snížená o sociální a zdravotní pojištění za zaměstnance.

V tabulce 14 je provedena komparace daňového zatížení poplatníka Krejčího s minimálním příjmem.

**Tabulka 14:** Komparace daňového zatížení poplatníka Krejčího

| Položky výpočtu           | Česká republika | Slovenská republika |
|---------------------------|-----------------|---------------------|
| Příjem před zdaněním      | 226 800 Kč      | 9 000 EUR           |
| Sociální pojištění        | 16 103 Kč       | 846 EUR             |
| Zdravotní pojištění       | 10 206 Kč       | 360 EUR             |
| Daňová povinnost (-bonus) | 2 430 Kč        | 408,03 EUR          |

Zdroj: Vlastní zpracování

Tabulka 14 obsahuje komparaci celkových ročních příjmů, výpočet sociálního a zdravotního pojištění a výši daňové povinnosti poplatníka Krejčího. V obou zemích má poplatník Krejčí povinnost zaplatit daň. V obou zemích si uplatnil pouze slevu na poplatníka, respektive nezdanitelnou část základu daně na poplatníka. Tomu odpovídá výše jeho daňové povinnosti.

**Tabulka 15:** Podíl odvodových povinností k příjmu před zdaněním poplatníka Krejčího s minimálním příjmem

| Položky výpočtu           | Česká republika | Podíl (%) z příjmu | Slovenská republika | Podíl (%) z příjmu |
|---------------------------|-----------------|--------------------|---------------------|--------------------|
| Příjem před zdaněním      | 226 800 Kč      | x                  | 9 000 EUR           | x                  |
| Sociální pojištění        | 16 103 Kč       | 7,1 %              | 846 EUR             | 9,4 %              |
| Zdravotní pojištění       | 10 206 Kč       | 4,5 %              | 360 EUR             | 4 %                |
| Daňová povinnost (-bonus) | 2 430 Kč        | 1,07 %             | 408,03 EUR          | 4,5 %              |

Zdroj: Vlastní zpracování

V tabulce 15 je uvedeno, jaké procentní podíly zabírají jednotlivé složky z příjmu. Sociální a zdravotní pojištění má zákonem stanovenou sazbu, tedy jejich podíl na příjmu bude vždy stejný. Poplatník Krejčí odvede na sociálním pojištění 16 103 Kč neboli 7,1 % a na zdravotním pojištění odvede 10 206 Kč, což představuje 4,5 %. Výpočtem zdanění poplatníka Krejčího bylo zjištěno, že na dani odvede v České republice 2 430 Kč. Tato částka tvoří 1,07 % hrubé mzdy. Ve Slovenské republice odvede poplatník Krejčí 408,03 EUR, tvořících 4,5 % z hrubé mzdy. Lze vidět, že přes vyšší nezdanitelnou část základu daně na poplatníka ve Slovenské republice, má poplatník Krejčí vyšší daňovou povinnost ve Slovenské republice. V České republice si slevou na poplatníka sníží daňovou povinnost o 30 840 Kč. Ve Slovenské republice si odečte nezdanitelnou část na poplatníka ve výši 5 646,48 EUR. Rozdíl mezi oběma zeměmi je v této části téměř pětinasobný.

V tabulce 16 je provedena komparace daňového zatížení a čistého ročního příjmu poplatníka Břízy s minimálním příjmem.

**Tabulka 16:** Komparace daňového zatížení poplatníka Břízy

| Položky výpočtu           | Česká republika | Slovenská republika |
|---------------------------|-----------------|---------------------|
| Příjem před zdaněním      | 226 800 Kč      | 9 000 EUR           |
| Sociální pojištění        | 16 103 Kč       | 846 EUR             |
| Zdravotní pojištění       | 10 206 Kč       | 360 EUR             |
| Daňová povinnost (-bonus) | -15 204 Kč      | -2 315 EUR          |

Zdroj: Vlastní zpracování

Tabulka 16 obsahuje komparaci celkových ročních příjmů, výpočet sociálního a zdravotního pojištění a výši daňové povinnosti poplatníka Břízy. V obou zemích má poplatník Bříza nárok na daňový bonus. V České republice si uplatnil slevu na poplatníka, na manželku a daňové zvýhodnění na dítě, respektive nezdánitelné části a daňový bonus ve Slovenské republice.

**Tabulka 17** Podíl odvodových povinností k příjmu před zdaněním poplatníka Břízy s minimálním příjmem

| Položky výpočtu           | Česká republika | Podíl (%) z příjmu | Slovenská republika | Podíl (%) z příjmu |
|---------------------------|-----------------|--------------------|---------------------|--------------------|
| Příjem před zdaněním      | 226 800 Kč      | x                  | 9 000 EUR           | x                  |
| Sociální pojištění        | 16 103 Kč       | 7,1 %              | 846 EUR             | 9,4 %              |
| Zdravotní pojištění       | 10 206 Kč       | 4,5 %              | 360 EUR             | 4 %                |
| Daňová povinnost (-bonus) | -15 204 Kč      | -6,7 %             | -2 315 EUR          | -25,7 %            |

Zdroj: Vlastní zpracování

V tabulce 17 je uvedeno, jaké procentní podíly zabírají jednotlivé složky z příjmu. Sociální a zdravotní pojištění má zákonem stanovenou sazbu, tedy jejich podíl bude vždy stejný. Poplatník Bříza odvede na sociálním pojištění stejné částky jako poplatník Krejčí, tedy 16 103 Kč neboli 7,1 % a na zdravotním pojištění odvede 10 206 Kč, což představuje 4,5 %. Výpočtem zdanění poplatníka Břízy bylo zjištěno, že na dani neodvede v České republice nic. Naopak bude čerpat daňový bonus. Ten činí 15 204 Kč. Stejný postup platí také ve výpočtu ve Slovenské republice. Poplatník Bříza odvede na sociálním pojištění 846 EUR a na zdravotním pojištění 360 EUR. Celkem 9,4 %, respektive 4 % z příjmu. Rozdíl ve výpočtu poplatníka Břízy nastává u daňového bonusu. V obou zemích má nárok na daňový bonus, ale liší se jeho výše. Ve Slovenské republice má nárok na 2 315 EUR na daňovém bonusu. To je v přepočtu 58 338 Kč, tedy téměř čtyřnásobně vyšší částka než v České republice. Rozdíl vznikl vyššími odpočty nezdánitelných částí ve Slovenské republice.

Shrneme-li rozdíly mezi panem Krejčím a panem Břízou v obou zemích, pan Bříza má oproti panu Krejčímu vyšší čistý příjem. Pan Krejčí v obou zemích musí zaplatit daňovou povinnost a pan Bříza má naopak v obou zemích nárok na daňový bonus.

## 5.2 Daňové zatížení poplatníků s průměrným příjmem

V této kapitole budou porovnány daňová zatížení poplatníků s průměrnými příjmy, které jsou stanoveny na částky 46 165 Kč pro Českou republiku a 1 524 EUR (v přepočtu 38 405 Kč) pro Slovensko. Pro přepočty je využit kurz 25,2 Kč/EUR. [40], [47]

Poplatník číslo 1: Slečna Romana Rosická před 2 lety dostudovala vysokou školu. Je svobodná a nemá děti. Během roku 2024 byla zaměstnána ve společnosti Sparta, s.r.o. a pobírala mzdu 46 165 Kč (1 524 EUR). Uplatňuje pouze slevu na poplatníka. Během roku darovala 16 000 Kč (635 EUR) na dobročinné účely.

Poplatník číslo 2: Pan Eliáš Ježíšek, je zaměstnancem a pracuje jako řidič traktoru. Jeho hrubý příjem ze zaměstnání za rok 2024 byl 553 980 Kč neboli 46 165 Kč měsíčně (1 524 EUR měsíčně). Jiné příjmy nemá. Má manželku na rodičovské dovolené a 2letého syna. Každý měsíc si uplatňuje slevu na dítě. Manželka pana Ježíška pobrala na mateřské dovolené 40 000 Kč a dále 10 000 Kč jako rodičovský příspěvek. Žádné další příjmy neměla. Pan Ježíšek si měsíčně přispívá na penzijní připojištění 2 000 Kč (79 EUR) a splácí hypotéku na dům ve kterém jeho rodina bydlí. Celkem na úrocích z hypotéky zaplatil 102 000 Kč (4 047 EUR). Pan Ježíšek daroval na dobročinné účely částku 16 000 Kč (635 EUR).

### 5.2.1 Výpočet daňové povinnosti poplatníka v České republice

Paní Rosická, která je svobodná a bezdětná, má nárok pouze na slevu na poplatníka. Pan Ježíšek je ženatý a jeho manželka je na rodičovské dovolené, tím pádem má nárok uplatnit si slevu na manželku. Stejně tak má nárok na uplatnění daňového zvýhodnění na své dítě. Pan Ježíšek si může odečíst nezdanitelnou část základu daně týkající se úroků, na kterých zaplatil 102 000 Kč, čímž se vejde do limitu maximálního odečtu 150 000 Kč. Odečte si také nezdanitelné části základu daně týkající se daru a penzijního připojištění. V tabulce 18 je proveden výpočet daňové povinnosti paní Rosické a pana Ježíška.

**Tabulka 18:** Výpočet daňové povinnosti paní Rosické a pana Ježíška v České republice

| <b>Položky výpočtu daně</b>  | <b>paní Rosická</b> | <b>pan Ježíšek</b> |
|------------------------------|---------------------|--------------------|
| Hrubá mzda                   | 553 980 Kč          | 553 980 Kč         |
| Dílčí základ daně            | 553 980 Kč          | 553 980 Kč         |
| <b>Nezdanitelné části ZD</b> | X                   | X                  |
| -úroky                       | 0 Kč                | 102 000 Kč         |
| -dar                         | 16 000 Kč           | 16 000 Kč          |
| -penzijní připojištění       | 0 Kč                | 24 000 Kč          |
| DZD po odečtení              | 537 980 Kč          | 411 980 Kč         |
| Zaokrouhlený ZD              | 538 000 Kč          | 412 000 Kč         |
| Sazba daně 15 %              | 80 700 Kč           | 61 800 Kč          |
| Sleva na poplatníka          | 30 840 Kč           | 30 840 Kč          |
| Sleva na manželku            | 0 Kč                | 24 840 Kč          |
| Daň po slevách               | 49 860 Kč           | 6 120 Kč           |
| Daňové zvýhodnění            | 0 Kč                | 15 204 Kč          |
| Daň (-daňový bonus)          | 49 860 Kč           | -9 084 Kč          |

Zdroj: Vlastní zpracování

Paní Rosická si odečetla ze základu daně nezdanitelnou část pouze na dar, pan Ježíšek si odečítá dar, zaplacené penzijní připojištění a také zaplacené úroky v plné výši. Po těchto odečtech nezdanitelných částí nastává více než stotisícový rozdíl v základech daně paní Rosické a pana Ježíška. Po odečtení slev na poplatníka v případě paní Rosické a slev na poplatníka, manželku a daňového zvýhodnění na dítě v případě pana Ježíška, vychází zásadní rozdíl ve výsledné daňové povinnosti. Paní Rosická musí zaplatit daň ve výši 49 860 Kč. Naopak pan Ježíšek má nárok na daňový bonus v částce 4 584 Kč.

### 5.2.2 Výpočet daňové povinnosti poplatníka ve Slovenské republice

Paní Rosická má ve Slovenské republice nárok pouze na odečtení nezdanitelné části základu daně na poplatníka a stejně jako při výpočtu pro Českou republiku nemá nárok na jiné daňové bonusy. Pan Ježíšek si ve výpočtu v tabulce 19 může odečíst nezdanitelnou část základu daně na poplatníka a stejně tak nezdanitelnou část základu daně na manželku, jelikož ta měla během roku pouze rodičovský příspěvek, který se nepočítá do příjmů. Během roku pan Ježíšek zaplatil na úrocích 4 047 EUR, ale odečíst si může pouze maximální částku, což je 1 200 EUR. Zároveň

má nárok na daňový bonus na vyživované dítě. Bonus za celý rok vypočítáme jako 140 EUR (měsíčně)\*12 (měsíců)=1 680 EUR.

**Tabulka 19:** Výpočet daňové povinnosti paní Rosické a pana Ježíška ve Slovenské republice

| Položky výpočtu daně               | paní Rosická  | pan Ježíšek   |
|------------------------------------|---------------|---------------|
| Hrubá mzda                         | 18 288 EUR    | 18 288 EUR    |
| SP zaměstnanec 9,4 %               | 1 719 EUR     | 1 719 EUR     |
| ZP zaměstnanec 4 %                 | 731,52 EUR    | 731,52 EUR    |
| Základ daně                        | 15 837,41 EUR | 15 837,41 EUR |
| Nezdanitelná část ZD na poplatníka | 5 646,48 EUR  | 5 646,48 EUR  |
| Nezdanitelná část ZD na manželku   | 0 EUR         | 5 162,50 EUR  |
| Příspěvek na důchodové spoření     | 0 EUR         | 180 EUR       |
| Dar                                | 38,1 EUR      | 38,1 EUR      |
| ZD po odpočtu                      | 10 152,83 EUR | 4 810,33 EUR  |
| Sazba daně 19 %                    | 1 929 EUR     | 913,9 EUR     |
| Daňový bonus na zaplacené úroky    | 0 EUR         | 1 200 EUR     |
| Daňový bonus na vyživované děti    | 0 EUR         | 1 680 EUR     |
| Daň (- daňový bonus)               | 1 929 EUR     | -1 966 EUR    |

Zdroj: Vlastní zpracování

Pan Ježíšek má ve Slovenské republice nárok na daňový bonus ve výši 1 939,61 EUR. Ten mu vzniká díky uplatnění daňových bonusů na zaplacené úroky, na kterých zaplatil 4 047 EUR, ale bonus čerpá pouze v maximální možné výši 1 200 EUR. Paní Rosická má nárok pouze na odečtení nezdanitelné části na poplatníka. Pan Ježíšek čerpá daňový bonus také na dítě v plné roční výši. Oba poplatníci si z dílčího základu daně odečítají dar ve výši 6 % jeho částky, což činí 38,1 EUR.

### 5.2.3 Komparace daňového zatížení poplatníků v České republice a Slovenské republice

V této podkapitole bude provedena komparace výpočtů daňových povinností paní Rosické a pana Ježíška, což jsou poplatníci s průměrnými příjmy.

V tabulce 20 je provedena komparace daňového zatížení a čistého ročního příjmu paní Rosické s průměrným příjmem.

**Tabulka 20:** Komparace daňového zatížení paní Rosické

| Položky výpočtu           | Česká republika | Slovenská republika |
|---------------------------|-----------------|---------------------|
| Příjem před zdaněním      | 553 980 Kč      | 18 288 EUR          |
| Sociální pojištění        | 39 333 Kč       | 1 719,07 EUR        |
| Zdravotní pojištění       | 24 929 Kč       | 731,52 EUR          |
| Daňová povinnost (-bonus) | 49 860 Kč       | 1 929 EUR           |

Zdroj: Vlastní zpracování

Tabulka 20 obsahuje komparaci celkových ročních příjmů, výpočet sociálního a zdravotního pojištění a výši daňové povinnosti paní Rosické. V obou zemích má paní Rosická povinnost zaplatit daň. V obou zemích si uplatnila pouze slevu na poplatníka, respektive nezdanitelnou část základu daně na poplatníka. Tomu odpovídá výše její daňové povinnosti.

**Tabulka 21** Podíl odvodových povinností k příjmu před zdaněním paní Rosické s průměrným příjmem

| Položky výpočtu           | Česká republika | Podíl (%) z příjmu | Slovenská republika | Podíl (%) z příjmu |
|---------------------------|-----------------|--------------------|---------------------|--------------------|
| Příjem před zdaněním      | 553 980 Kč      | x                  | 18 288 EUR          | x                  |
| Sociální pojištění        | 39 333 Kč       | 7,1 %              | 1 719,07 EUR        | 9,4 %              |
| Zdravotní pojištění       | 24 929 Kč       | 4,5 %              | 731,52 EUR          | 4 %                |
| Daňová povinnost (-bonus) | 49 860 Kč       | 9 %                | 1 929 EUR           | 10,5 %             |

Zdroj: Vlastní zpracování

V tabulce 21 je uvedeno, jaké procentní podíly zabírají jednotlivé složky z příjmu. Sociální a zdravotní pojištění má zákonem stanovenou sazbu, tedy jejich podíl bude vždy stejný. Paní Rosická odvede na sociálním pojištění tedy 39 333 Kč neboli 7,1 % a na zdravotním pojištění odvede 24 929 Kč, což představuje 4,5 %. Ve Slovenské republice odvede na sociálním pojištění 1 719,07 EUR, což je 9,4 % a na zdravotním pojištění 4 %. Podíl daňových povinností na příjmu se v obou zemích liší o 1,5procentního bodu. Vyšší daň zaplatí paní Rosická ve Slovenské republice, což je zapříčiněno vyšší daňovou sazbou.

V tabulce 22 je provedena komparace daňového zatížení a čistého ročního příjmu poplatníka Ježíška s průměrným příjmem.

**Tabulka 22:** Komparace daňového zatížení poplatníka Ježíška

| Položky výpočtu           | Česká republika | Slovenská republika |
|---------------------------|-----------------|---------------------|
| Příjem před zdaněním      | 553 980 Kč      | 18 288 EUR          |
| Sociální pojištění        | 39 333 Kč       | 1 719,07 EUR        |
| Zdravotní pojištění       | 24 929 Kč       | 731,52 EUR          |
| Daňová povinnost (-bonus) | -9 084 Kč       | -1 966 EUR          |

Zdroj: Vlastní zpracování

Tabulka 22 obsahuje komparaci celkových ročních příjmů, výpočet sociálního a zdravotního pojištění a výši daňové povinnosti poplatníka Ježíška. V obou zemích má nárok na daňový bonus. V obou zemích si uplatnil slevu na poplatníka, manželku a daňové zvýhodnění na dítě, respektive nezdanitelnou část základu daně na poplatníka, manželku a daňový bonus na dítě. Daňový bonus ve Slovenské republice je téměř pětinasobný. Je to způsobeno částkami slovenských nezdanitelných částí.

**Tabulka 23** Podíl odvodových povinností k příjmu před zdaněním pana Ježíška s průměrným příjmem

| Položky výpočtu           | Česká republika | Podíl (%) z příjmu | Slovenská republika | Podíl (%) z příjmu |
|---------------------------|-----------------|--------------------|---------------------|--------------------|
| Příjem před zdaněním      | 553 980 Kč      | x                  | 18 288 EUR          | x                  |
| Sociální pojištění        | 39 333 Kč       | 7,1 %              | 1 719,07 EUR        | 9,4 %              |
| Zdravotní pojištění       | 24 929 Kč       | 4,5 %              | 731,52 EUR          | 4 %                |
| Daňová povinnost (-bonus) | -9 084 Kč       | -1,6 %             | -1 966 EUR          | -1,08 %            |

Zdroj: Vlastní zpracování

V tabulce 23 je uvedeno, jaké procentní podíly zabírají jednotlivé složky z příjmu. Sociální a zdravotní pojištění má zákonem stanovenou sazbu, tedy jejich podíl bude vždy stejný. Pan Ježíšek odvede na sociálním pojištění tedy 39 333 Kč neboli 7,1 % a na zdravotním pojištění odvede 24 929 Kč, což představuje 4,5 %. Ve Slovenské republice odvede na sociálním pojištění 1 719,07 EUR, což je 9,4 % a na zdravotním pojištění 4 %. Podíl daňových povinností na příjmu se v obou zemích nachází v minusu. Pan Ježíšek má v obou zemích nárok na daňový bonus a nikoli daňovou povinnost.

Komparací bylo zjištěno, že paní Rosická čerpající pouze slevu a nezdanitelnou část na poplatníka, má v obou zemích daňovou povinnost. Naopak poplatník Ježíšek využívající více daňových zvýhodnění v obou zemích bude čerpat daňový bonus.

### **5.3 Daňové zatížení poplatníků s nadprůměrným příjmem**

V této kapitole budou porovnána daňová zatížení poplatníků s nadprůměrnými příjmy. Jako nadprůměrný příjem bude brána částka 66 795 Kč, v přepočtu 2 650 EUR. [48]

Poplatník číslo 1: Paní Mariana Letenská pracuje ve firmě Mňamky, s.r.o. Je svobodná a nemá děti. Firma má velké obraty, čemuž odpovídá i mzda paní Letenské. Během roku 2024 pobírala mzdu 66 795 Kč (2 650 EUR). Uplatňuje pouze slevu na poplatníka. Během roku darovala 24 000 Kč (952 EUR) na dobročinné účely.

Poplatník číslo 2: Pan Miroslav Forman je zaměstnancem firmy Od každého trochu, s.r.o. Jeho hrubý příjem ze zaměstnání za rok 2024 byl 66 795 Kč (2 650 EUR) měsíčně. Jiné příjmy nemá. Má manželku na rodičovské dovolené a 2letého syna. Každý měsíc si uplatňuje slevu na dítě. Manželka pana Formana pobrala na mateřské dovolené 50 000 Kč (1 984 EUR) a dále 15 000 Kč (595 EUR) jako rodičovský příspěvek. Žádné další příjmy neměla. Pan Bříza si měsíčně přispívá na penzijní připojištění 2 500 Kč (99 EUR) a splácí hypotéku na dům ve kterém jeho rodina bydlí. Celkem na úrocích z hypotéky zaplatil 350 000 Kč. Pan Forman daroval na dobročinné účely částku 24 000 Kč (952 EUR).

#### **5.3.1 Výpočet daňové povinnosti poplatníka v České republice**

Paní Letenská je svobodná a nemá děti, má tedy nárok pouze na slevu na poplatníka. Pan Forman má manželku na mateřské dovolené a dítě. Takže bude uplatňovat slevu na manželku a daňové zvýhodnění na dítě. Zároveň si odečte z daňové povinnosti zaplacené úroky z hypotéky. Na úrocích zaplatil celkem 350 000 Kč za rok, ale odečíst si může pouze maximální možnou částku povolenou zákonem a to 150 000 Kč. Paní Letenská má nárok na snížení základu daně o nezdanitelnou část týkající se daru a pan Forman si ve výpočtu v tabulce 24 odečte v nezdanitelné části kromě zmíněných úroků také zaplacené penzijní připojištění a poskytnuté dary.

**Tabulka 24:** Výpočet daňové povinnosti paní Letenské a pana Formana v České republice

| Položky výpočtu daně         | paní Letenská | pan Forman |
|------------------------------|---------------|------------|
| Hrubá mzda                   | 801 540 Kč    | 801 540 Kč |
| Dílčí základ daně            | 801 540 Kč    | 801 540 Kč |
| <b>Nezdanitelné části ZD</b> | X             | X          |
| -úroky                       | 0 Kč          | 150 000 Kč |
| -dar                         | 24 000 Kč     | 24 000 Kč  |
| -penzijní připojištění       | 0 Kč          | 24 000 Kč  |
| DZD po odečtení              | 777 540 Kč    | 603 540 Kč |
| Zaokrouhlený ZD              | 777 600 Kč    | 603 600 Kč |
| Sazba daně 15 %              | 116 640 Kč    | 90 540 Kč  |
| Sleva na poplatníka          | 30 840 Kč     | 30 840 Kč  |
| Sleva na manželku            | 0 Kč          | 24 840 Kč  |
| Daň po slevách               | 85 800 Kč     | 34 860 Kč  |
| Daňové zvýhodnění            | 0 Kč          | 15 204 Kč  |
| Daň (-daňový bonus)          | 85 800 Kč     | 19 656 Kč  |

Zdroj: Vlastní zpracování

Daňová povinnost pana Formana je 24 981 Kč. Je více než třikrát nižší než daňová povinnost paní Letenské. Je to způsobeno odečtením nezdanitelné části základu daně za zaplacené úroky v plné výši u pana Formana. Paní Letenská odečítala pouze slevu na poplatníka, pan Forman si odečetl kromě slevy na poplatníka také slevu na manželku a daňové zvýhodnění na dítě.

### 5.3.2 Výpočet daňové povinnosti poplatníka na Slovensku

V této podkapitole bude v tabulce 25 proveden výpočet daňového zatížení paní Letenské a pana Formana v podmínkách slovenské daňové legislativy. Paní Letenská má nárok pouze na odečtení nezdanitelné části základu daně na poplatníka. Základ daně paní Letenské činí 27 538,8 EUR, což je vyšší než zákonem daná částka 24 952,06 EUR pro zvláštní druh výpočtu. Nezdanitelná část základu daně na poplatníka paní Letenské tedy vypočítáme jako  $11\,884,5 - (ZD \cdot 1/4) = 11\,884,5 - (27\,538,8 \text{ EUR} \cdot 1/4) = 4\,999,8 \text{ EUR}$ . Daňová povinnost pana Formana bude snížena jak o nezdanitelnou část základu daně na poplatníka. Nezdanitelnou část základu daně na poplatníka vypočteme stejným způsobem jako u paní Letenské, tedy  $11\,884,5 - (27\,538,8 \cdot 1/4) = 4\,999,8 \text{ EUR}$ . Panu Formanovi se daňová povinnost sníží také o nezdanitelnou část základu daně na manželku, a ještě si může odečíst daňový bonus na vyživované dítě, který

využije v plné výši za celý rok. Manželka pana Formana pobírá rodičovskou dovolenou ve výši 476 EUR. Dávky za rodičovskou dovolenou se počítají do příjmů manželky, tedy nezdanitelná část základu daně na manželku bude 5 162,5 EUR. Částka za daňový bonus na dítě bude 140 EUR\*12 měsíců=1 680 EUR. Nárok na daňový bonus za zaplacené úroky pan Forman nemá. Přestože splnil podmínku věku nad 18 let, tak nesplňuje druhou podmínku, kterou je průměrná měsíční mzda v roce před podáním žádosti, která nesmí přesahovat 1,3násobek průměrné měsíční mzdy. Druhou podmínku pan Forman nesplňuje.

**Tabulka 25:** Výpočet daňové povinnosti paní Letenské a pana Formana ve Slovenské republice

| Položky výpočtu daně               | paní Letenská | pan Forman    |
|------------------------------------|---------------|---------------|
| Hrubá mzda                         | 31 800 EUR    | 31 800 EUR    |
| SP zaměstnanec 9,4 %               | 2 989,20 EUR  | 2 989,20 EUR  |
| ZP zaměstnanec 4 %                 | 1 272 EUR     | 1 272 EUR     |
| Základ daně                        | 27 538,80 EUR | 27 538,80 EUR |
| Nezdanitelná část ZD na poplatníka | 4 999,8 EUR   | 4 999,8 EUR   |
| Nezdanitelná část ZD na manželku   | 0 EUR         | 5 162,50 EUR  |
| Příspěvek na důchodové spoření     | 0 EUR         | 180 EUR       |
| Dar                                | 57,12 EUR     | 57,12 EUR     |
| ZD po odpočtu                      | 22 481,88 EUR | 17 139,38 EUR |
| Sazba daně 19 %                    | 4 271,5 EUR   | 3 256,5 EUR   |
| Daňový bonus na zaplacené úroky    | 0 EUR         | 0 EUR         |
| Daňový bonus na vyživované děti    | 0 EUR         | 1 680 EUR     |
| Daň (- daňový bonus)               | 4 271,5 EUR   | 1 576,5 EUR   |

Zdroj: Vlastní zpracování

Pan Forman má na Slovensku nižší daňovou povinnost než paní Letenská, stejně jako při výpočtu v České republice. Je to způsobeno odečtením nezdanitelné části na manželku, příspěvku na důchodové spoření a získáním daňového bonusu na dítě na straně pana Formana.

### 5.3.3 Komparace daňového zatížení poplatníků v České republice a Slovenské republice

V této podkapitole bude provedena komparace výpočtů daňových povinností paní Letenské a pana Formana, což jsou poplatníci s nadprůměrnými příjmy.

V tabulce 26 je provedena komparace daňového zatížení a čistého ročního příjmu paní Letenské s nadprůměrným příjmem.

**Tabulka 26:** Komparace daňového zatížení paní Letenské

| Položky výpočtu           | Česká republika | Slovenská republika |
|---------------------------|-----------------|---------------------|
| Příjem před zdaněním      | 801 540 Kč      | 31 800 EUR          |
| Sociální pojištění        | 56 909 Kč       | 2 989,20 EUR        |
| Zdravotní pojištění       | 36 069 Kč       | 1 272 EUR           |
| Daňová povinnost (-bonus) | 85 800 Kč       | 4 271,5 EUR         |

Zdroj: Vlastní zpracování

Tabulka 26 obsahuje komparaci celkových ročních příjmů, výpočet sociálního a zdravotního pojištění a výši daňové povinnosti paní Letenské. V obou zemích má povinnost zaplatit daň. Ve Slovenské republice má daňovou povinnost vyšší, což je způsobeno vyšší daňovou sazbou. V České i ve Slovenské republice si uplatnila pouze slevu, respektive nezdanitelnou část základu daně na poplatníka.

**Tabulka 27:** Podíl odvodových povinností k příjmu před zdaněním paní Letenské s nadprůměrným příjmem

| Položky výpočtu           | Česká republika | Podíl (%) z příjmu | Slovenská republika | Podíl (%) z příjmu |
|---------------------------|-----------------|--------------------|---------------------|--------------------|
| Příjem před zdaněním      | 801 540 Kč      | x                  | 18 288 EUR          | x                  |
| Sociální pojištění        | 56 909 Kč       | 7,1 %              | 2 989,20 EUR        | 9,4 %              |
| Zdravotní pojištění       | 36 069 Kč       | 4,5 %              | 1 272 EUR           | 4 %                |
| Daňová povinnost (-bonus) | 85 800 Kč       | 10,7 %             | 4 271,5 EUR         | 23,35 %            |

Zdroj: Vlastní zpracování

V tabulce 27 je uvedeno, jaké procentní podíly zabírají jednotlivé složky z příjmu. Sociální a zdravotní pojištění má zákonem stanovenou sazbu, tedy jejich podíl bude vždy stejný. Paní Letenská odvede na sociálním pojištění tedy 56 909 Kč neboli 7,1 % a na zdravotním pojištění odvede 36 069 Kč, což představuje 4,5 %. Ve Slovenské republice odvede na sociálním pojištění 2 989,20 EUR, což je 9,4 % a na zdravotním pojištění 1 272 EUR neboli 4 %. Podíl daňové povinnosti ve Slovenské republice je více než dvojnásobný oproti České republice. Je to způsobeno vyšší daňovou sazbou ve Slovenské republice.

V tabulce 28 je provedena komparace daňového zatížení a čistého ročního příjmu poplatníka Formana s nadprůměrným příjmem.

**Tabulka 28:** Komparace daňového zatížení poplatníka Formana

| Položky výpočtu           | Česká republika | Slovenská republika |
|---------------------------|-----------------|---------------------|
| Příjem před zdaněním      | 801 540 Kč      | 31 800 EUR          |
| Sociální pojištění        | 56 909 Kč       | 2 989,20 EUR        |
| Zdravotní pojištění       | 36 069 Kč       | 1 272 EUR           |
| Daňová povinnost (-bonus) | 19 656 Kč       | 1 576,5 EUR         |

Zdroj: Vlastní zpracování

Tabulka 28 zobrazuje komparaci celkových ročních příjmů, výpočet sociálního a zdravotního pojištění a výši daňové povinnosti poplatníka Formana. V obou zemích má povinnost zaplatit daň. Ve Slovenské republice má daňovou povinnost vyšší, což je způsobeno vyšší daňovou sazbou. V České i ve Slovenské republice si uplatnil slevu, respektive nezdanitelnou část základu daně na poplatníka, na manželku a čerpal daňový bonus na dítě.

**Tabulka 29:** Podíl odvodových povinností k příjmu před zdaněním poplatníka Formana s nadprůměrným příjmem

| Položky výpočtu           | Česká republika | Podíl (%) z příjmu | Slovenská republika | Podíl (%) z příjmu |
|---------------------------|-----------------|--------------------|---------------------|--------------------|
| Příjem před zdaněním      | 801 540 Kč      | x                  | 18 288 EUR          | x                  |
| Sociální pojištění        | 56 909 Kč       | 7,1 %              | 2 989,20 EUR        | 9,4 %              |
| Zdravotní pojištění       | 36 069 Kč       | 4,5 %              | 1 272 EUR           | 4 %                |
| Daňová povinnost (-bonus) | 19 656 Kč       | 2,45 %             | 1 576,5 EUR         | 8,6 %              |

Zdroj: Vlastní zpracování

V tabulce 29 je uvedeno, jaké procentní podíly zabírají jednotlivé složky z příjmu. Sociální a zdravotní pojištění má zákonem stanovenou sazbu, tedy jejich podíl bude vždy stejný. Poplatník Forman odvede v České republice na sociálním pojištění 56 909 Kč neboli 7,1 % a na zdravotním pojištění odvede 36 069 Kč, což představuje 4,5 %. Ve Slovenské republice odvede na sociálním pojištění 2 989,20 EUR, což je 9,4 % a na zdravotním pojištění 1 272 EUR neboli 4 %. Podíl daňové povinnosti ve Slovenské republice je více než trojnásobný oproti České republice. Je to způsobeno vyšší daňovou sazbou ve Slovenské republice.

Komparací nadprůměrných příjmů bylo zjištěno, že paní Letenská uplatňující slevu a nezdanitelnou část pouze na poplatníka, bude v České republice platit čtyřnásobně vyšší daň než poplatník Forman a ve Slovenské republice má daňovou povinnost téměř trojnásobně vyšší.

## **5.4 Daňové zatížení poplatníků s příjmem ve výši pětinasobku průměrné mzdy**

V této kapitole budou porovnána daňová zatížení poplatníků s nadprůměrnými příjmy. Jako nadprůměrný příjem bude brán pětinasobek průměrné mzdy, tedy částka 230 825 Kč pro Českou republiku a 7 620 EUR pro Slovenskou republiku. [40], [47]

Subjekt číslo 1: Paní Miroslava Řepíková pracuje ve firmě BeChampion, s.r.o. Je svobodná a nemá děti. Firma má velké obraty, čemuž odpovídá i mzda paní Řepíkové. Během roku 2024 pobírala mzdu 230 825 Kč (7 620 EUR). Uplatňuje pouze slevu na poplatníka. Během roku darovala 37 000 Kč (1 468 EUR) na dobročinné účely.

Subjekt číslo 2: Pan David Horák je zaměstnancem firmy Hvězdy, a.s. Jeho hrubý příjem ze zaměstnání za rok 2024 byl 230 825 Kč (7 620 EUR) měsíčně. Jiné příjmy nemá. Má manželku na rodičovské dovolené a 2letého syna. Každý měsíc si uplatňuje slevu na dítě. Manželka pana Horáka pobírala na mateřské dovolené 55 000 Kč a dále 10 000 Kč jako rodičovský příspěvek. Žádné další příjmy neměla. Pan Horák si měsíčně přispívá na penzijní připojištění 5 000 Kč (198 EUR) a splácí hypotéku na dům ve kterém jeho rodina bydlí. Celkem na úrocích z hypotéky zaplatil 800 000 Kč a daroval na dobročinné účely částku 37 000 Kč (1 468 EUR).

### **5.4.1 Výpočet daňové povinnosti poplatníka v České republice**

Paní Řepíková je svobodná a nemá děti, takže nebude kromě slevy na poplatníka uplatňovat žádné další slevy. Pan Horák má manželku a dítě, na které bude ve výpočtu v tabulce 30 uplatňovat slevu na manželku a daňové zvýhodnění na dítě. Ze své daňové povinnosti si jako nezdanitelnou část základu daně odečte také zaplacené úroky z hypotéky, ale pouze v částce 150 000 Kč, dar a penzijní připojištění v maximální výši 24 000 Kč. Paní Řepíková si jako nezdanitelnou část základu daně odečte dar. Jelikož hrubé roční příjmy obou poplatníků převyšují 36násobek průměrné mzdy, bude pro výpočty jejich daňových povinností použita sazba daně 23 %.

**Tabulka 30:** Výpočet daňové povinnosti paní Řepíkové a pana Horáka v České republice

| <b>Položky výpočtu daně</b>  | <b>paní Řepíková</b> | <b>pan Horák</b> |
|------------------------------|----------------------|------------------|
| Hrubá mzda                   | 2 769 900 Kč         | 2 769 900 Kč     |
| Dílčí základ daně            | 2 769 900 Kč         | 2 769 900 Kč     |
| <b>Nezdanitelné části ZD</b> | X                    | X                |
| -úroky                       | 0 Kč                 | 150 000 Kč       |
| -dar                         | 37 000 Kč            | 37 000 Kč        |
| -penzijní připojištění       | 0 Kč                 | 24 000 Kč        |
| DZD po odečtení              | 2 732 900 Kč         | 2 558 900 Kč     |
| Zaokrouhlený ZD              | 2 732 900 Kč         | 2 558 900 Kč     |
| Sazba daně 15 %              | 249 291 Kč           | 249 291 Kč       |
| Sazba daně 23 %              | 246 321 Kč           | 206 300 Kč       |
| Celková daň                  | 495 612 Kč           | 455 591 Kč       |
| Sleva na poplatníka          | 30 840 Kč            | 30 840 Kč        |
| Sleva na manželku            | 0 Kč                 | 24 840 Kč        |
| Daň po slevách               | 464 772 Kč           | 399 911 Kč       |
| Daňové zvýhodnění            | 0 Kč                 | 15 204 Kč        |
| Daň (-daňový bonus)          | 464 772 Kč           | 384 707 Kč       |

Zdroj: Vlastní zpracování

Daňová povinnost pana Horáka je v České republice nižší než daňová povinnost paní Řepíkové. Je to způsobeno odečtením vyšší částky jako nezdanitelné části základu daně na straně pana Horáka a také odečtením slevy na manželku a daňového zvýhodnění na dítě. Paní Řepíková odečítá pouze slevu na poplatníka.

#### 5.4.2 Výpočet daňové povinnosti poplatníka ve Slovenské republice

V této podkapitole bude v tabulce 31 proveden výpočet daňového zatížení paní Řepíkové a pana Horáka podle slovenské daňové legislativy. Paní Řepíková si chce uplatnit nárok pouze na odečtení nezdanitelné části základu daně na poplatníka. Její základ daně je vyšší než zákonem daná částka 24 952,06 EUR, tím pádem bude u paní Řepíkové použit zvláštní druh výpočtu nezdanitelné části základu daně na poplatníka. Po výpočtu základu daně ale vychází taková částka, která zapříčiní výpočet nezdanitelné části základu daně v minusu. Tím pádem bude nezdanitelná část základu daně paní Řepíkové nulová. Nezdanitelná část základu daně na poplatníka pana Horáka bude vypočtena stejným způsobem a také bude nulová. Pan Horák si

chce snížit daňovou povinnost o nezdánitelnou část základu daně na manželku a odečte si daňový bonus na vyživované dítě, který bude využit v plné roční výši 1 680 EUR. Roční příjem jeho manželky je 9 516 EUR. Ale jedná se o rodičovskou dovolenou, která se za příjmy pro tyto účely nepovažuje. Po výpočtu pro určení nezdánitelné části základu daně na manželku podle vzorce  $17\,046,99 - (1/4 \text{ ZD poplatníka})$  vychází nezdánitelné část v minusu, tedy bude nulová. Pan Horák nemá nárok na daňový bonus za zaplacené úroky. Přestože splnil podmínku věku nad 18 let, tak nesplňuje druhou podmínku, kterou je průměrná měsíční mzda v roce před podáním žádosti, která nesmí přesáhnout 1,3násobek průměrné měsíční mzdy. Druhou podmínku pan Horák nesplňuje.

**Tabulka 31:** Výpočet daňové povinnosti paní Řepíkové a pana Horáka ve Slovenské republice

| Položky výpočtu daně               | paní Řepíková | pan Horák     |
|------------------------------------|---------------|---------------|
| Hrubá mzda                         | 91 440 EUR    | 91 440 EUR    |
| SP zaměstnanec 9,4 %               | 8 595,36 EUR  | 8 595,36 EUR  |
| ZP zaměstnanec 4 %                 | 3 657,60 EUR  | 3 657,60 EUR  |
| Základ daně                        | 79 187,04 EUR | 79 187,04 EUR |
| Nezdánitelná část ZD na poplatníka | 0 EUR         | 0 EUR         |
| Nezdánitelná část ZD na manželku   | 0 EUR         | 0 EUR         |
| Příspěvek na důchodové spoření     | 0 EUR         | 99 EUR        |
| Dar                                | 88 EUR        | 88 EUR        |
| ZD po odpočtu                      | 79 099,04 EUR | 79 000,04 EUR |
| Sazba daně 19 %                    | 9 203,87 EUR  | 9 203,87 EUR  |
| Sazba daně 25 %                    | 7 664,40 EUR  | 7 639,65 EUR  |
| Daň celkem                         | 16 868,27 EUR | 16 843,52 EUR |
| Daňový bonus na zaplacené úroky    | 0 EUR         | 0 EUR         |
| Daňový bonus na vyživované děti    | 0 EUR         | 1 680 EUR     |
| Daň (- daňový bonus)               | 16 868,27 EUR | 15 163,52 EUR |

Zdroj: Vlastní zpracování

Daňová povinnost paní Řepíkové je o 1 704 EUR vyšší než daňová povinnost pana Horáka. Je to způsobeno odečtením příspěvku na důchodové spoření a daňového bonusu na dítě u pana Horáka. Výpočty paní Řepíkové a pana Horáka se shodují v nulových nezdánitelných částech základu daně na poplatníka, která vyšla oběma v minusu, tedy pro výpočet bere se jako nulová.

### 5.4.3 Komparace daňového zatížení poplatníků v České republice a Slovenské republice

V této podkapitole bude provedena komparace výpočtů daňových povinností paní Řepíkové a pana Horáka, což jsou poplatníci s příjmy v podobě pětinasobku průměrné mzdy.

V tabulce 32 je provedena komparace daňového zatížení a čistého ročního příjmu paní Řepíkové.

**Tabulka 32:** Komparace daňového zatížení paní Řepíkové

| Položky výpočtu           | Česká republika | Slovenská republika |
|---------------------------|-----------------|---------------------|
| Příjem před zdaněním      | 2 769 900 Kč    | 91 440 EUR          |
| Sociální pojištění        | 196 663 Kč      | 8 595,36 EUR        |
| Zdravotní pojištění       | 124 646 Kč      | 3 657,60 EUR        |
| Daňová povinnost (-bonus) | 464 772 Kč      | 16 868,27 EUR       |

Zdroj: Vlastní zpracování

Tabulka 32 zobrazuje komparaci celkových ročních příjmů, výpočet sociálního a zdravotního pojištění a výši daňové povinnosti paní Řepíkové. V obou zemích má povinnost zaplatit daň. Ve Slovenské republice má daň nižší. Je to způsobeno použitím progresivního zdanění v obou zemích. V České republice je progresivní daň nižší než v Slovenské republice.

**Tabulka 33:** Podíl odvodových povinností k příjmu před zdaněním paní Řepíkové s příjmem v podobě pětinasobku průměrné mzdy

| Položky výpočtu           | Česká republika | Podíl (%) z příjmu | Slovenská republika | Podíl (%) z příjmu |
|---------------------------|-----------------|--------------------|---------------------|--------------------|
| Příjem před zdaněním      | 2 769 900 Kč    | x                  | 91 440 EUR          | x                  |
| Sociální pojištění        | 196 663 Kč      | 7,1 %              | 8 595,36 EUR        | 9,4 %              |
| Zdravotní pojištění       | 124 646 Kč      | 4,5 %              | 3 657,60 EUR        | 4 %                |
| Daňová povinnost (-bonus) | 464 772 Kč      | 16,7 %             | 16 868,27 EUR       | 18,4 %             |

Zdroj: Vlastní zpracování

V tabulce 33 je uvedeno, jaké procentní podíly zabírají jednotlivé složky z příjmu. Sociální a zdravotní pojištění má zákonem stanovenou sazbu, tedy jejich podíl bude vždy stejný. Paní Řepíková odvede v České republice na sociálním pojištění 196 663 Kč neboli 7,1 % a na

zdravotním pojištění odvede 124 646 Kč, což představuje 4,5 %. Ve Slovenské republice odvede na sociálním pojištění 8 595,36 EUR, což je 9,4 % a na zdravotním pojištění 3 657,60 EUR neboli 4 %. Podíl daňové povinnosti na příjmu před zdaněním je v rozmezí dvou procentních bodů.

V tabulce 34 je provedena komparace daňového zatížení a čistého ročního příjmu poplatníka Horáka.

**Tabulka 34:** Komparace daňového zatížení poplatníka Horáka

| Položky výpočtu           | Česká republika | Slovenská republika |
|---------------------------|-----------------|---------------------|
| Příjem před zdaněním      | 2 769 900 Kč    | 91 440 EUR          |
| Sociální pojištění        | 196 663 Kč      | 8 595,36 EUR        |
| Zdravotní pojištění       | 124 646 Kč      | 3 657,60 EUR        |
| Daňová povinnost (-bonus) | 384 707 Kč      | 15 163,52 EUR       |

Zdroj: Vlastní zpracování

Tabulka 34 zobrazuje komparaci celkových ročních příjmů, výpočet sociálního a zdravotního pojištění a výši daňové povinnosti poplatníka Horáka. V obou zemích má povinnost zaplatit daň. Ve Slovenské republice má daň nižší, přestože slovenská progresivní sazba daně je o dva procentní body vyšší než v České republice.

**Tabulka 35:** Podíl odvodových povinností k příjmu před zdaněním poplatníka Horáka s příjmem v podobě pětinasobku průměrné mzdy

| Položky výpočtu           | Česká republika | Podíl (%) z příjmu | Slovenská republika | Podíl (%) z příjmu |
|---------------------------|-----------------|--------------------|---------------------|--------------------|
| Příjem před zdaněním      | 2 769 900 Kč    | x                  | 91 440 EUR          | x                  |
| Sociální pojištění        | 196 663 Kč      | 7,1 %              | 8 595,36 EUR        | 9,4 %              |
| Zdravotní pojištění       | 124 646 Kč      | 4,5 %              | 3 657,60 EUR        | 4 %                |
| Daňová povinnost (-bonus) | 384 707 Kč      | 13,8 %             | 15 163,52 EUR       | 16,6 %             |

Zdroj: Vlastní zpracování

V tabulce 35 je uvedeno, jaké procentní podíly zabírají jednotlivé složky z příjmu. Sociální a zdravotní pojištění má zákonem stanovenou sazbu, tedy jejich podíl bude vždy stejný. Pan Horák odvede v České republice na sociálním pojištění 196 663 Kč neboli 7,1 % a na

zdravotním pojištění odvede 124 646 Kč, což představuje 4,5 %. Ve Slovenské republice odvede na sociálním pojištění 8 595,36 EUR, což je 9,4 % a na zdravotním pojištění 3 657,60 EUR neboli 4 %. Podíl daňové povinnosti na příjmu před zdaněním je v rozmezí tří procentních bodů. Přestože nominálně je daňová povinnost dle slovenského výpočtu nižší, tak podíl na příjmu má slovenská daň vyšší.

## 6 CELKOVÁ KOMPARACE DAŇOVÝCH POVINNOSTÍ POPLATNÍKŮ V ČR A SR

V této kapitole bude provedena celková komparace poplatníků s jednotlivými příjmy. Bude porovnáno, jaká je výše odvodů na povinné pojistné a výše daňové povinnosti jednotlivých poplatníků v obou zemích. Následně bude vypočten čistý příjem všech poplatníků.

### 6.1 Komparace minimálních příjmů

V České republice i na Slovensku byly porovnávány dva poplatníci s příjmem ve výši minimální mzdy dané zákonem pro rok 2024. V České republice byla měsíční minimální mzda stanovena na 18 900 Kč a na Slovensku 750 EUR. V tabulce 36 je provedena komparace poplatníků Krejčího a Břízy v České republice a ve Slovenské republice.

**Tabulka 36:** Komparace daňového zatížení a čistých příjmů poplatníků s minimálním příjmem v ČR a SR

|                           | Pan Krejčí<br>ČR | Pan Krejčí<br>SR | Pan Bříza<br>ČR | Pan Bříza<br>SR |
|---------------------------|------------------|------------------|-----------------|-----------------|
| Příjem před zdaněním      | 226 800 Kč       | 9 000 EUR        | 226 800 Kč      | 9 000 EUR       |
| Povinné pojistné          | 26 309 Kč        | 1 206 EUR        | 26 309 Kč       | 1 206 EUR       |
| Daňová povinnost (-bonus) | 2 430 Kč         | 408,03 EUR       | -15 204 Kč      | -2 315 EUR      |
| Čistý příjem              | 198 061 Kč       | 7 385,97 EUR     | 215 695 Kč      | 10 109 EUR      |

Zdroj: Vlastní zpracování

Čistý příjem poplatníka Krejčího je v České republice 198 061 Kč a ve Slovenské republice 7 385,97 EUR. Ve Slovenské republice je čistý příjem v přepočtu na českou měnu 186 126,44 Kč. Srovnáme-li příjmy poplatníka Krejčího v obou zemích v české měně, má vyšší čistý příjem v České republice. Poplatník Bříza má naopak čistý příjem vyšší ve Slovenské republice, kde je v přepočtu 254 746 Kč. Je to způsobeno čerpáním vyšších nezdanitelných částí na poplatníka, manželku a využitím dalších zvýhodnění na dani. Celkově má v obou zemích vyšší čistý příjem pan Bříza, což je způsobeno jeho odečty slev a nezdanitelných částí z daně.

## 6.2 Komparace průměrných příjmů

V kapitole zabývající se komparací průměrných příjmů byli porovnáváni dva poplatníci s příjmy v průměrné výši v roce 2024. V České republice byl průměrný měsíční příjem stanoven na 46 165 Kč a na Slovensku 1 524 EUR. V tabulce 37 je provedena komparace poplatníků Rosické a Ježíška v České republice a na Slovensku.

**Tabulka 37:** Komparace daňového zatížení a čistých příjmů poplatníků s průměrným příjmem v ČR a SR

|                           | <b>Paní Rosická ČR</b> | <b>Paní Rosická SR</b> | <b>Pan Ježíšek ČR</b> | <b>Pan Ježíšek SR</b> |
|---------------------------|------------------------|------------------------|-----------------------|-----------------------|
| Příjem před zdaněním      | 553 980 Kč             | 18 288 EUR             | 553 980 Kč            | 18 288 EUR            |
| Povinné pojistné          | 64 262 Kč              | 2 450,59 EUR           | 64 262 Kč             | 2 450,59 EUR          |
| Daňová povinnost (-bonus) | 49 860 Kč              | 1 929 EUR              | -9 084 Kč             | -1 966 EUR            |
| Čistý příjem              | 439 858 Kč             | 13 908,41 EUR          | 498 802 Kč            | 17 803,41 EUR         |

Zdroj: Vlastní zpracování

Paní Rosická má v přepočtu v České republice o 89 366 Kč vyšší čistý příjem. Ale je to především způsobeno výší příjmu před zdaněním. Ten ve Slovenské republice činí 460 857,6 Kč, což je o 93 122 Kč méně než v České republice. Stejná skutečnost platí také v případě pana Ježíška. V České republice má v přepočtu vyšší čistý příjem, ale opět má zároveň vyšší hrubý příjem. Pan Ježíšek má v obou zemích vyšší čistý příjem než paní Rosická. Je to způsobeno odečtením více slev a nezdanitelných částí na dani v případě pana Ježíška.

## 6.3 Komparace nadprůměrných příjmů

V kapitole týkající se komparace nadprůměrných příjmů byli porovnáni dva poplatníci s příjmy stanovenými na částce 66 795 Kč v České republice a 2 650 EUR na Slovensku. V tabulce 38 je provedena komparace příjmů paní Letenské a pana Formana v České republice a na Slovensku.

**Tabulka 38:** Komparace daňového zatížení a čistých příjmů poplatníků s nadprůměrným příjmem v ČR a SR

|                           | <b>Paní<br/>Letenská ČR</b> | <b>Paní Letenská<br/>SR</b> | <b>Pan Forman<br/>ČR</b> | <b>Pan Forman<br/>SR</b> |
|---------------------------|-----------------------------|-----------------------------|--------------------------|--------------------------|
| Příjem před zdaněním      | 801 540 Kč                  | 31 800 EUR                  | 801 540 Kč               | 31 800 EUR               |
| Povinné pojistné          | 92 978 Kč                   | 4 261,2 EUR                 | 92 978 Kč                | 4 261,2 EUR              |
| Daňová povinnost (-bonus) | 85 800 Kč                   | 4 271,5 EUR                 | 19 656 Kč                | 1 576,5 EUR              |
| Čistý příjem              | 622 762 Kč                  | 23 267,3 EUR                | 688 906 Kč               | 25 962,3 EUR             |

Zdroj: Vlastní zpracování

Při výpočtu daňové povinnosti u poplatníků s nadprůměrnými příjmy nevznikl ani jednomu z nich nárok na daňový bonus. Jejich daň byla po výpočtu tak vysoká, že i po odečtu slev na poplatníka, respektive na manželku a daňového zvýhodnění na dítě oběma vznikla povinnost zaplatit daň. Paní Letenská má v přepočtu o 36 426 Kč vyšší čistý příjem v České republice než ve Slovenské republice. Stejná skutečnost platí v případě pana Formana, ten má též vyšší čistý příjem v České republice, v přepočtu o 34 656 Kč.

#### 6.4 Komparace příjmů ve výši pětinasobku průměrné mzdy

V kapitole zabývající se komparací příjmů ve výši pětinasobku průměrné mzdy byli porovnání dva poplatníci v České republice a na Slovensku s měsíčními příjmy ve výši 230 825 Kč neboli 7 620 EUR. V tabulce 39 je provedena komparace příjmů paní Řepíkové a pana Horáka v obou zemích.

**Tabulka 39:** Komparace daňového zatížení a čistých příjmů poplatníků s příjmem ve výši pětinasobku průměrné mzdy v ČR a SR

|                           | <b>Paní<br/>Řepíková ČR</b> | <b>Paní<br/>Řepíková SR</b> | <b>Pan Horák<br/>ČR</b> | <b>Pan Horák<br/>SR</b> |
|---------------------------|-----------------------------|-----------------------------|-------------------------|-------------------------|
| Příjem před zdaněním      | 2 769 900 Kč                | 91 440 EUR                  | 2 769 900 Kč            | 91 440 EUR              |
| Povinné pojistné          | 321 309 Kč                  | 12 252,96 EUR               | 321 309 Kč              | 12 252,6 EUR            |
| Daňová povinnost (-bonus) | 464 772 Kč                  | 16 868,27 EUR               | 384 707 Kč              | 15 163,52 EUR           |
| Čistý příjem              | 1 983 819 Kč                | 62 318,77 EUR               | 2 063 884 Kč            | 64 023,88 EUR           |

Zdroj: Vlastní zpracování

U poplatníků s příjmy v podobě pětinasobku průměrné mzdy bylo při výpočtu použito progresivní zdanění. Tedy, jejich příjmy byly zdaněny dvěma různými sazbami daně. Paní Řepíková má v České republice vyšší čistý příjem, což je ale způsobeno především nižším hrubým příjmem ve Slovenské republice. Stejný problém nastává u pana Horáka. Ten má také vyšší příjem v České republice. Pan Horák má v obou zemích vyšší čistý příjem než paní Řepíková, z důvodu čerpání více daňových slev a zvýhodnění.

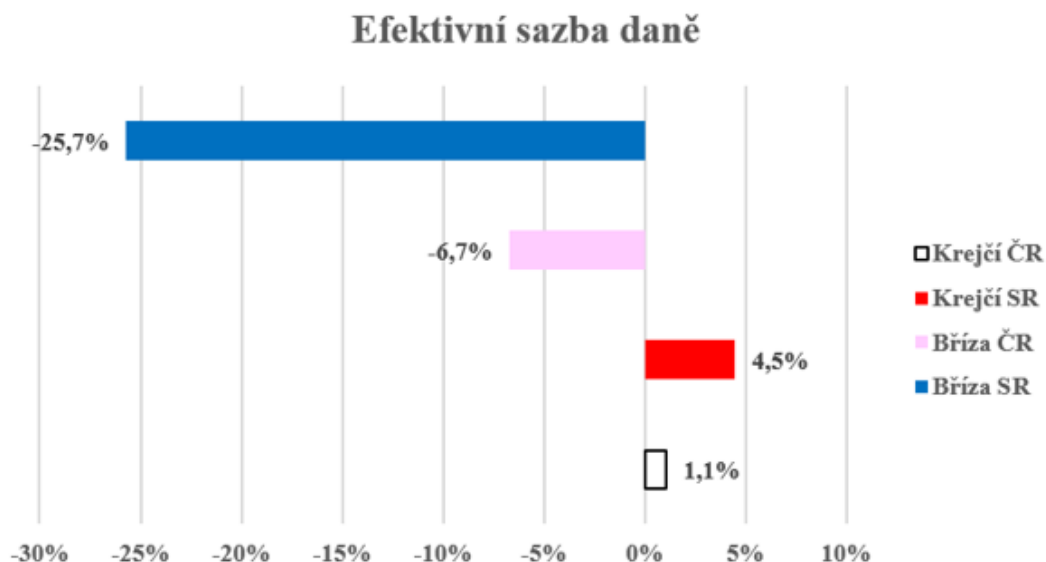
## 7 SHRNU TÍ KOMP ARACE DAŇOVÉ POVINNOSTI V ČESKÉ REPUBLIC E A VE SLOVENSKÉ REPUBLIC E

V této kapitole je provedeno grafické srovnání všech příkladů z pohledu efektivní sazby daně a efektivního zdanění. Efektivní sazba daně zahrnuje pouze daň. Efektivní zdanění zahrnuje kromě daně také povinné pojistné placené zaměstnancem a ukazuje, o jakou část příjmu zaměstnanec ve skutečnosti přijde v souvislosti s povinnými odvody na pojistném státu. Pro lepší představu po výpočtech následují grafická znázornění efektivní sazby daně a efektivního zdanění pro jednotlivé poplatníky v České republice a ve Slovenské republice.

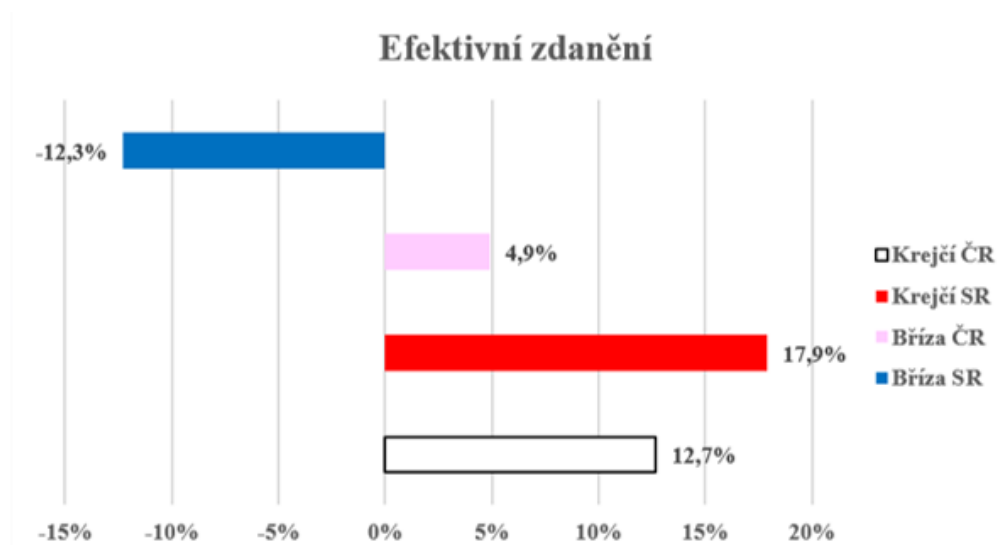
**Tabulka 40:** Celková komparace daňových povinností poplatníků s minimálními příjmy v České republice a ve Slovenské republice

|           | Příjem před zdaněním | Daňová povinnost | Pojistné  | Efektivní sazba daně | Efektivní zdanění |
|-----------|----------------------|------------------|-----------|----------------------|-------------------|
| Krejčí ČR | 226 800 Kč           | 2 430 Kč         | 26 309 Kč | 1,1 %                | 12,7 %            |
| Krejčí SR | 9 000 EUR            | 408,03 EUR       | 1 206 EUR | 4,5 %                | 17,9 %            |
| Bříza ČR  | 226 800 Kč           | -15 204 Kč       | 26 309 Kč | -6,7 %               | 4,9 %             |
| Bříza SR  | 9 000 EUR            | -2 315 EUR       | 1 206 EUR | -25,7 %              | -12,3 %           |

Zdroj: Vlastní zpracování



**Obrázek 1:** Efektivní sazba daně poplatníků s minimálními příjmy

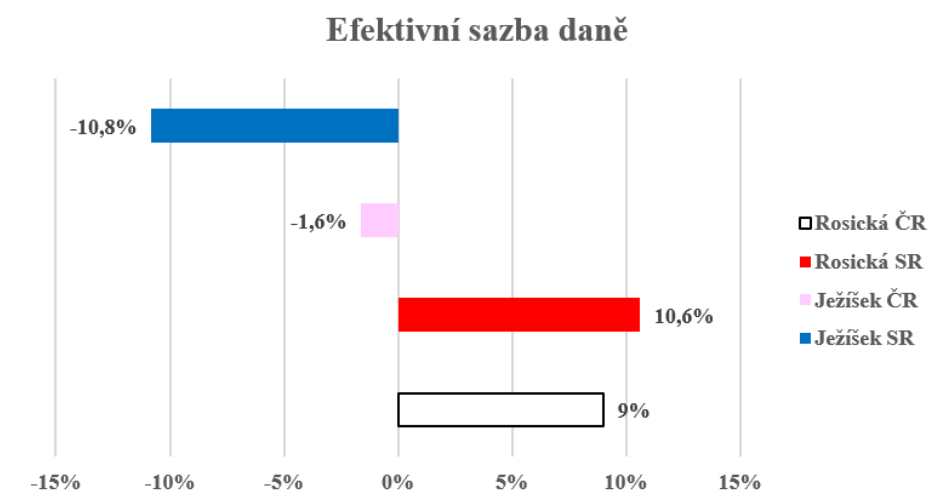


**Obrázek 2:** Efektivní zdanění poplatníků s minimálními příjmy

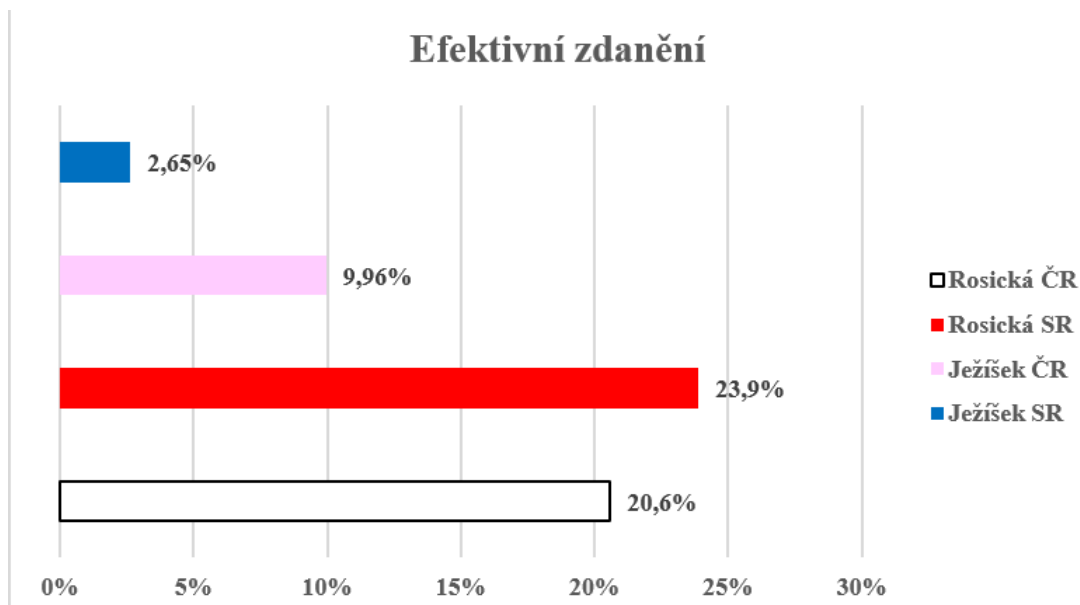
**Tabulka 41:** Celková komparace daňových povinností poplatníků s průměrnými příjmy v České republice a ve Slovenské republice

|            | Příjem před zdaněním | Daňová povinnost | Pojistné     | Efektivní sazba daně | Efektivní zdanění |
|------------|----------------------|------------------|--------------|----------------------|-------------------|
| Rosická ČR | 553 980 Kč           | 49 860 Kč        | 64 262 Kč    | 9 %                  | 20,6 %            |
| Rosická SR | 18 288 EUR           | 1 929 EUR        | 2 450,59 EUR | 10,6 %               | 23,9 %            |
| Ježíšek ČR | 553 980 Kč           | -9 084 Kč        | 64 262 Kč    | -1,6 %               | 9,96 %            |
| Ježíšek SR | 18 288 EUR           | -1 966 EUR       | 2 450,59 EUR | -10,8 %              | 2,65 %            |

Zdroj: Vlastní zpracování



**Obrázek 3:** Efektivní sazba daně poplatníků s průměrnými příjmy

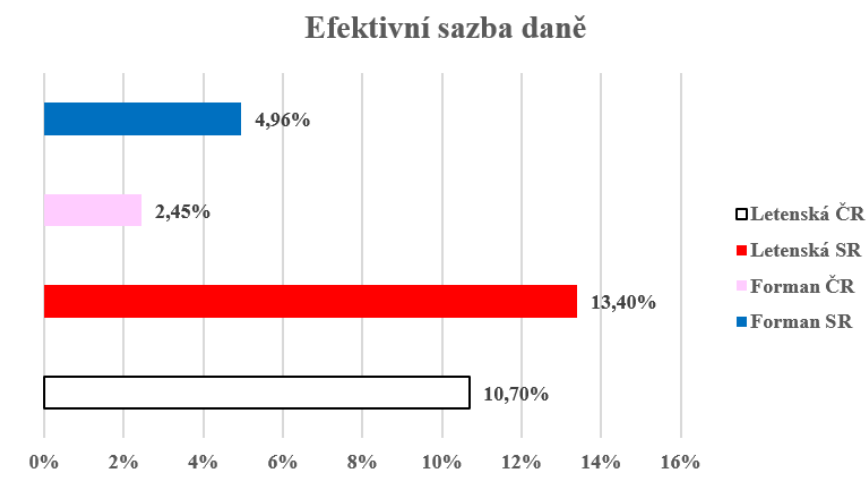


**Obrázek 4:** Efektivní zdanění poplatníků s průměrnými příjmy

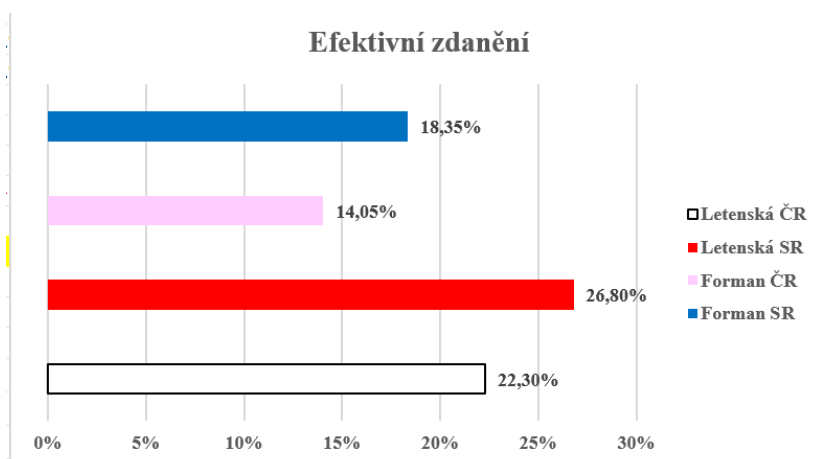
**Tabulka 42:** Celková komparace daňových povinností poplatníků s nadprůměrnými příjmy v České republice a ve Slovenské republice

|             | Příjem před zdaněním | Daňová povinnost | Pojistné    | Efektivní sazba daně | Efektivní zdanění |
|-------------|----------------------|------------------|-------------|----------------------|-------------------|
| Letenská ČR | 801 540 Kč           | 85 800 Kč        | 92 978 Kč   | 10,7 %               | 22,3 %            |
| Letenská SR | 31 800 EUR           | 4 271,5 EUR      | 4 261,2 EUR | 13,4 %               | 26,8 %            |
| Forman ČR   | 801 540 Kč           | 19 656 Kč        | 92 978 Kč   | 2,45 %               | 14,05 %           |
| Forman SR   | 31 800 EUR           | 1 576,5 EUR      | 4 261,2 EUR | 4,96 %               | 18,35 %           |

Zdroj: Vlastní zpracování



**Obrázek 5:** Efektivní sazba daně poplatníků s nadprůměrnými příjmy

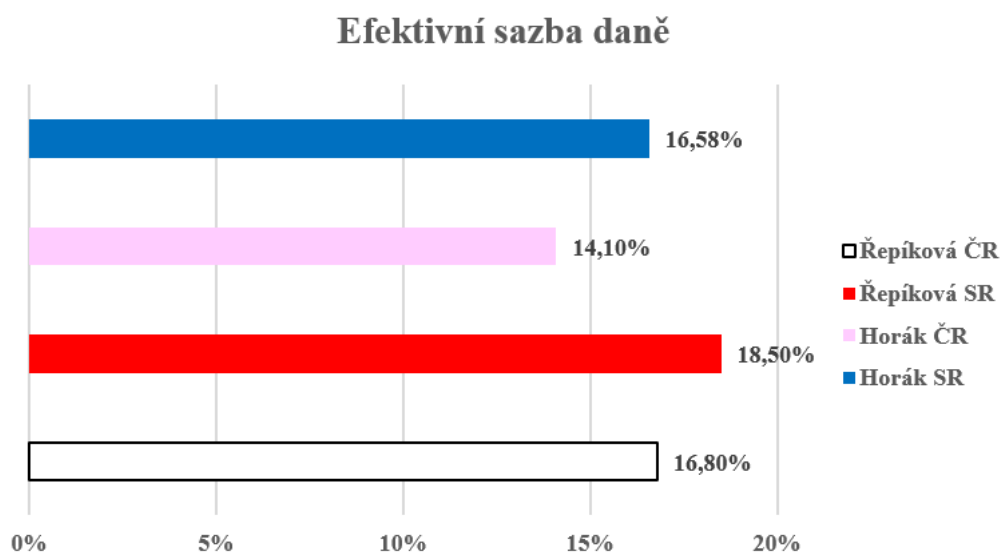


**Obrázek 6:** Efektivní zdanění poplatníků s nadprůměrnými příjmy

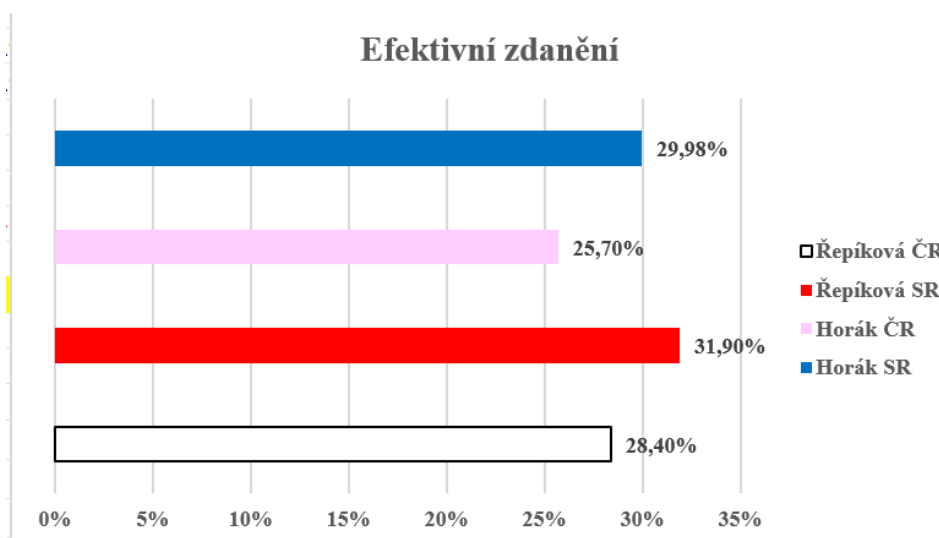
**Tabulka 43:** Celková komparace daňových povinností poplatníků s příjmy ve výši pětinasobku průměrné mzdy v České republice a ve Slovenské republice

|             | Příjem před zdaněním | Daňová povinnost | Pojistné      | Efektivní sazba daně | Efektivní zdanění |
|-------------|----------------------|------------------|---------------|----------------------|-------------------|
| Řepíková ČR | 2 769 900 Kč         | 464 772 Kč       | 321 309 Kč    | 16,8 %               | 28,4 %            |
| Řepíková SR | 91 440 EUR           | 16 868,27 EUR    | 12 252,96 EUR | 18,5 %               | 31,9 %            |
| Horák ČR    | 2 769 900 Kč         | 390 688 Kč       | 321 309 Kč    | 14,1 %               | 25,7 %            |
| Horák SR    | 91 440 EUR           | 15 163,52 EUR    | 12 252,96 EUR | 16,58 %              | 29,98 %           |

Zdroj: Vlastní zpracování



**Obrázek 7:** Efektivní sazba daně poplatníků s příjmy ve výši pětinasobku průměrné mzdy



**Obrázek 8:** Efektivní zdanění poplatníků s příjmy ve výši pětinasobku průměrné mzdy

Z Obrázku 1 až Obrázku 8 je patrné, že čím vyšší je příjem poplatníka, tím vyšší je efektivní sazba daně. Ve všech případech lze vidět, že efektivní sazba daně je vždy nižší u poplatníků, kteří si uplatnili daňovou slevu na manželku, daňové zvýhodnění na dítě a snížili si základ daně o nezdanitelné části v podobě úroků či darů. Více vypovídající o celkovém daňovém zatížení poplatníka je efektivní zdanění. Poplatníci s minimálním příjmem jsou na tom v porovnání obou zemí stejně. Poplatníci s průměrnými příjmy jsou na tom v jednom případě lépe v České republice a v jednom případě ve Slovenské republice. Ale u poplatníků s nadprůměrnými příjmy a příjmy v podobě pětinasobku průměrné mzdy lze zaznamenat, že efektivní zdanění je v České republice nižší než ve Slovenské republice. Dá se tedy říci, že poplatník s jakýmkoliv příjmem, který uplatňuje pouze slevu na poplatníka a nemá děti, je na tom v obou zemích stejně anebo je více zvýhodněn v České republice. U poplatníků, kteří uplatňují slevy na manželku či daňové zvýhodnění na děti, je situace jiná. Zatímco poplatníci s minimálním a průměrným příjmem jsou více zvýhodněni ve Slovenské republice, poplatníci s příjmy nadprůměrnými a příjmy v pětinasobku průměrné mzdy jsou na tom lépe v České republice.

## ZÁVĚR

Cílem této diplomové práce byla identifikace hlavních rozdílů v konstrukci a základu daně z příjmů ze závislé činnosti v České republice a ve Slovenské republice.

Teoretická část se zabývala daňovými zákony obou zemí, a především se zaměřila na zdanění příjmů fyzických osob ze závislé činnosti. Všechny poznatky a zásady uvedené v praktické části jsou konstruovány pro rok 2024. Z důvodu častých změn legislativy, lze očekávat další změny již v roce 2025.

Dáno především společnou historií, jsou daně z příjmů fyzických osob v České republice a ve Slovenské republice velmi podobné. Rozdíly jsou ve stanovení základu daně, v nezdanitelných částech základu daně, v sazbách daní, které má Slovenská republika vyšší než Česká republika. Rozdíly panují také ve výších slev, respektive nezdanitelných částech. Dá se říci, že v České republice lze čerpat více daňových slev než ve Slovenské republice. Ale na druhou stranu, v České republice jsou slevy nižší.

V praktické části bylo porovnáno několik poplatníků s různou výší svých příjmů. Celkem je v praktické části obsaženo osm modelových příkladů pro výpočet daňových zatížení poplatníků v obou zemích. Pro každou výši příjmu byly počítány dva příklady. Jeden se zaměřoval na poplatníka bez dětí a manželky. Druhý poplatník čerpal více daňových slev a zvýhodnění díky manželce, dítěti a také si snížil pomocí různých odečtů snížil daňový základ. Z komparace provedené v teoretické části a jejich následného využití v praktické části vyplývá několik odlišností.

Česká a Slovenská republika se liší způsobem stanovení základu daně. V České republice se základ daně rovná hrubé mzdě. Na Slovensku se základ daně tvoří odečtením sociálního a zdravotního pojištění od hrubé mzdy. Další odlišnosti se vyskytují v sazbách daně. Základní sazby jsou stanoveny na 15 % v České a na 19 % ve Slovenské republice. Pro nadlimitní příjmy se využívá progresivní zdanění ve výši 23 % pro českou stranu a 25 % pro slovenskou. I přes fakt, že jsou nominální mzdy vyšší ve Slovenské republice, nastávají určité rozdíly v efektivním zdanění v obou zemích. Poplatník, který nemá děti a nevyužívá žádné daňové zvýhodnění kromě slevy na poplatníka, má v České republice nižší efektivní sazbu daně. Z toho vyplývá, že by poplatník bez dětí a manželky v České republice zaplatil při jakémkoli příjmu vždy nižší daň. Rozdíl nastává v porovnání poplatníků uplatňujících slevu na manželku a daňové zvýhodnění na dítě. Poplatníci s příjmy nadprůměrnými a příjmy v podobě pětinasobku

průměrné mzdy se rovnají stejnému trendu jako poplatníci bez uplatňování slev. Tedy v České republice je jejich efektivní sazba daně nižší než ve Slovenské republice. Opačný trend se vyskytuje u poplatníků s příjmy minimálními či průměrnými. Jestliže uplatňují slevu na manželku a daňové zvýhodnění na dítě, mají nižší efektivní sazbu ve Slovenské republice.

V České republice si poplatník může odečíst ze základu daně nezdanielné části a následně ještě uplatnit slevu na poplatníka, manželku a daňové zvýhodnění na dítě. Ve Slovenské republice si odečítá nezdanielné části na poplatníka a na manželku a čerpat daňový bonus na zaplacené úroky a dítě. Dá se tedy říci, že v obou zemích je podobný počet způsobů snížení své daňové povinnosti. Toto platí ale pouze pro poplatníky s manželkou, dětmi a dalšími výhodami. V případě poplatníků čerpajících pouze slevy na poplatníka se takové tvrzení říct nedá.

## POUŽITÁ LITERATURA

1. Zákon č. 586/1992, Sb., o daních z příjmů.
2. FINANČNÍ SPRÁVA. *Daň z příjmů: Obecné informace*. Online. 2023, 27.12.2023. Dostupné z: <https://financnisprava.gov.cz/cs/dane/dane/dan-z-prijmu/zamestnanci-zamestnavatele/obecne-informace>. [cit. 2025-02-20].
3. ČSOB PRŮVODCE PODNIKÁNÍM. *Cestovní náhrady a stravné v roce 2024*. Online. ČSOB. 2024. Dostupné z: <https://www.pruvodcepodnikanim.cz/clanek/cestovni-nahrady-stravne-2024/>. [cit. 2025-03-20].
4. VŠEOBECNÁ ZDRAVOTNÍ POJIŠŤOVNA ČESKÉ REPUBLIKY. *Minimální mzda*. Online. VŠEOBECNÁ ZDRAVOTNÍ POJIŠŤOVNA ČESKÉ REPUBLIKY. Dostupné z: <https://www.vzp.cz/platci/informace/obzp/minimalni-mzda>. [cit. 2025-02-27].
5. ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. *Průměrné mzdy - 4. čtvrtletí 2024*. Online. VŠEOBECNÁ ZDRAVOTNÍ POJIŠŤOVNA ČESKÉ REPUBLIKY. 2025. Dostupné z: <https://csu.gov.cz/rychle-informace/prumerne-mzdy-4-ctvrtleti-2024>. [cit. 2025-03-15].
6. ČESKÁ SPRÁVA SOCIÁLNÍHO ZABEZPEČENÍ. *Sazby pojistného*. Online. Česká správa sociálního zabezpečení. Dostupné z: <https://www.cssz.cz/web/cz/vyse-a-sazba>. [cit. 2025-03-28].
7. MINISTERSTVO PRÁCE A SOCIÁLNÍCH VĚCÍ. *Sociální pojištění v roce 2024*. Online. Ministerstvo práce a sociálních věcí. 2025. Dostupné z: <https://www.mpsv.cz/socialni-pojisteni-v-roce-2024>. [cit. 2025-03-29].
8. DUDA, Kryštof. KALKULAČKA: Vládní kroky sníží čisté mzdy. Spočítejte si, jak jste na tom. Online. In.: 2023. Dostupné z: <https://tn.nova.cz/zpravodajstvi/clanek/504645-kalkulacka-po-skrtech-lide-prijdou-o-penize-spocitejte-si-jak-jste-na-tom>. [cit. 2025-03-20].
9. FINANČNÍ SPRÁVA. *Pronajímatel*. Online. 2024. Dostupné z: <https://financnisprava.gov.cz/cs/dane/dane/dan-z-prijmu/fyzicke-osoby/pronajimatel>. [cit. 2025-03-28].

10. JAKE&JAMES. *Jak spočítat daň z příjmů fyzických osob?* Online. 2025. Dostupné z: <https://www.jake-james.cz/blog/jak-spocitat-dan-z-prijmu-fyzicky-ch-osob>. [cit. 2025-03-25].
11. VANČUROVÁ, Alena; LÁCHOVÁ, Lenka a ZÍDKOVÁ, Hana. *Daňový systém ČR 2020*. Praha: Wolters Kluwer, 2020. ISBN 978-80-7598-887-4.
12. Pokyn č. D-285: k aplikaci § 6 odst. 1 a 2 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů, a vymezení tzv. závislé činnosti, čj. 53/79 983/2005-532. In: *Sbírka zákonů*. 2005, s. 1. Dostupné z: <https://financnisprava.gov.cz/assets/cs/prilohy/d-zakony/D-285.pdf>
13. *Zaměstnanecké benefity 2024 – daňová (ne)uznatelnost, osvobození a kdy dodatit*. Online. TOMÁŠ GOLÁŇ daňová kancelář s.r.o. 2024. Dostupné z: <https://www.golan.cz/zamestnanecke-benefity-2024-%E2%80%93-danova-neuznatelnost-osvobozeni-a-kdy-dodanit>. [cit. 2025-03-20].
14. *Czech Republic: Individual - Income determination*. Online. In: PWC WORLD WIDE TAX SUMMARIES. Pwc World Wide Tax Summaries. 2025, 2025-01-21. Dostupné z: <https://taxsummaries.pwc.com/czech-republic/individual/income-determination>. [cit. 2025-04-02].
15. *ZAMĚSTNANECKÉ BENEFITY – Velký přehled benefitů a jaký mají dopad na daně, mzdy a odvody*. Online. In: Účetnictví Klefer. 2025, 2024. Dostupné z: <https://ucetnictvi-klefer.cz/zamestnanecke-benefity-velky-prehled/>. [cit. 2025-03-18].
16. *Potvrzení o daru*. Online. In: ČLOVĚK V TÍSNI. Člověk v tísní. 2025. Dostupné z: <https://www.clovekvtisni.cz/darujte/odecteni-daru-z-dani>. [cit. 2025-03-20].
17. *Informace ke změně výše limitu úhrnné částky úroků, o které se snižuje základ daně z titulu úroků zaplacených ve zdaňovacím období z úvěrů použitých na financování bytových potřeb ze všech úvěrů poplatníků v těžce společně hospodařící domácnosti*. Online. In: FINANČNÍ SPRÁVA. Finanční správa. 2021. Dostupné z: <https://financnisprava.gov.cz/assets/cs/prilohy/d-seznam-dani/Informace-ke-zmene-vyse-limitu-uhrnne-castky-uroku.pdf>. [cit. 2025-04-01].
18. *Od jaké částky lze uplatnit daňovou úlevu na penzijní spoření*. Online. In: KOMERČNÍ BANKA. Komerční banka. 2025. Dostupné

z: <https://www.kb.cz/cs/podpora/sporeni/od-jake-castky-lze-uplatnit-danovou-ulevu-na-penzijni-sporeni>. [cit. 2025-04-02].

19. *PŘEHLEDNĚ: Které změny přinese rok 2024 nejen pro občany*. Online. In: MINISTERSTVO FINANCÍ ČESKÉ REPUBLIKY. Ministerstvo financí České republiky. 2023. Dostupné z: <https://www.mfcr.cz/cs/ministerstvo/media/tiskove-zpravy/2023/prehledne-ktere-zmeny-prinese-rok-2024-nejen-pro-o-54178>. [cit. 2025-04-03].
20. RINDOVÁ, Iva; ROHLÍKOVÁ, Iva. *Zdanění mezd, platů a ostatních příjmů ze závislé činnosti v roce 2024*. Olomouc: ANAG 2024. ISBN: 978-80-7554-406-3.
21. SZAROWSKÁ, Irena. *Personal income taxation in a context of a tax structure*. *Procedia Economics and Finance*, 2014, 12: 662-669
22. *Daň z příjmů: Obecné informace*. Online. In: FINANČNÍ SPRÁVA. Finanční správa. 2023. Dostupné z: <https://financnisprava.gov.cz/cs/dane/dane/dan-z-prijmu/fyzicke-osoby/obecne-informace>. [cit. 2025-04-02].
23. BĚHOUNEK, Pavel. *Zdanění mezd 2024-2025*. Online. In: Běhounkovi – daně a vzdělávání. 2024. Dostupné z: <https://www.behounek.eu/1/zdaneni-mezd/>. [cit. 2025-04-08].
24. SVOBODA, Jakub. *Daňové přiznání musí podat i zaměstnanec s příjmy z nájmu či akcií*. Online. In: NOVINKY.CZ. Novinky.cz. 2025. Dostupné z: <https://www.novinky.cz/clanek/ekonomika-danove-priznani-pro-zamestnance-40508804>. [cit. 2025-03-18].
25. Zákon č. 595/2003, Z. z. o dani z příjmů.
26. KALETA, Michaela. *Odvody zaměstnanca, zamestnávateľa a SZČO v roku 2024*. Online. In: AKO ÚČTOVAŤ JASNE A ZROZUMITEĽNE. Ako účtovať jasne a zrozumiteľne. 2023. Dostupné z: <https://www.ako-uctovat.sk/clanok.php?t=Odvody-zamestnanca-zamestnavateľa-a-SZCO-v-roku-2024&idc=520>. [cit. 2025-04-03].
27. VAŠIČKOVÁ, Jana. *Paušální výdavky v roce 2024*. Online. In: PODNIKAJTE.SK - JEDNOTKA V INFORMÁCIÁCH PRE PODNIKATEĽOV A ŽIVNOSTNÍKOV. Podnikajte.sk - jednotka v informáciách pre podnikateľov a živnostníkov. 2024.

- Dostupné z: <https://www.podnikajte.sk/dan-z-prijmov/pausalne-vydavky-2024>. [cit. 2025-02-20].
28. ČERNEGOVÁ, Anna. *Daň z príjmov fyzických osôb – základ dane a výpočet dane za rok 2019*. Online. In: PODNIKAJTE.SK - JEDNOTKA V INFORMÁCIÁCH PRE PODNIKATEĽOV A ŽIVNOSTNÍKOV. Podnikajte.sk - jednotka v informáciách pre podnikateľov a živnostníkov. 2020. Dostupné z: <https://www.podnikajte.sk/dan-z-prijmov/dan-z-prijmov-fyzicky-ch-osob-zaklad-dane-vypocet-za-rok-2019>. [cit. 2025-02-20].
29. Zákon č. 311/2001 Z. z. – Zákonník práce
30. Opatrenie Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky č. 211/2024 Z. z., o sumách stravného
31. FINANČNÁ SPRÁVA SLOVENSKÁ REPUBLIKA. *Stravovanie zamestnancov v roku 2024*. Online. FINANČNÁ SPRÁVA SLOVENSKÁ REPUBLIKA. Finančná správa Slovenská republika. 2024. Dostupné z: <https://podpora.financnasprava.sk/872850-Stravovanie-zamestnancov--v-roku-2024>. [cit. 2025-03-20].
32. Usmernenie k príspevkom na rekreácie č. 36/DZPaU/2024/MU. Dostupné z: [https://www.financnasprava.sk/img/pfsedit/Dokumenty\\_PFS/Zverejnovanie\\_dok/Dane/Metodicke\\_usmernenia/Priame\\_dane/2024/2024.12.05\\_036\\_DZPaU\\_2024\\_MU.pdf](https://www.financnasprava.sk/img/pfsedit/Dokumenty_PFS/Zverejnovanie_dok/Dane/Metodicke_usmernenia/Priame_dane/2024/2024.12.05_036_DZPaU_2024_MU.pdf)
33. *Príspevky na rekreáciu zamestnancov a športovú činnosť dieťaťa*. Online. In: FINANČNÁ SPRÁVA SLOVENSKÁ REPUBLIKA. Finančná správa Slovenská republika. 2025. Dostupné z: <https://podpora.financnasprava.sk/601211-Pr%C3%ADspevky-na-rekre%C3%A1ciu-zamestnancov-a-%C5%A1portov%C3%BA-%C4%8Dinnos%C5%A5-die%C5%A5a%C5%A5a>. [cit. 2025-02-18].
34. *Benefity pre zamestnancov*. Online. 2023, roč. 2023. Copyright, 2023. Dostupné z: [https://www.uol.sk/wp-content/uploads/2023/01/zamestnanecke\\_benefity\\_SK.pdf](https://www.uol.sk/wp-content/uploads/2023/01/zamestnanecke_benefity_SK.pdf). [cit. 2025-03-10].
35. *Nezdaniteľná časť základu dane na daňovníka v roku 2024*. Online. In: FINANČNÁ SPRÁVA SLOVENSKÁ REPUBLIKA. Finančná správa Slovenská republika. 2024. Dostupné z: <https://podpora.financnasprava.sk/585745->

[Nezdanite%C4%BEn%C3%A1-%C4%8Das%C5%A5-z%C3%A1kladu-dane-na-da%C5%88ovn%C3%ADka-v-roku-2024](#). [cit. 2025-03-07].

36. STRUHÁROVÁ, Michaela. *Nezdaniteľné časti základu dane v roku 2024 a 2025*. Online. In: AGENTÚRA JASPIS. Agentúra JASPIS. 2024. Dostupné z: <https://jaspis.sk/aktuality/nezdanitelna-cast-zakladu-dane>. [cit. 2025-03-15].
37. *Nezdaniteľné časti základu dane v roku 2024 a 2025*. Online. In: FINANČNÁ SPRÁVA SLOVENSKÁ REPUBLIKA. Finančná správa Slovenská republika. 2024. Dostupné z: [https://www.financnasprava.sk/sk/obcania/dane/dan-z-prijmov/informovanie-dan-prijem#zavisla\\_cinnost](https://www.financnasprava.sk/sk/obcania/dane/dan-z-prijmov/informovanie-dan-prijem#zavisla_cinnost). [cit. 2025-03-23].
38. *Nezdaniteľná časť základu dane na manželku*. Online. In: FINANČNÁ SPRÁVA SLOVENSKÁ REPUBLIKA. Finančná správa Slovenská republika. 2024. Dostupné z: <https://podpora.financnasprava.sk/298349-Nezdanite%C4%BEn%C3%A1-%C4%8Das%C5%A5-z%C3%A1kladu-dane-na-man%C5%BEelku>. [cit. 2025-02-16].
39. *Nezdaniteľná časť základu dane na manželku (manžela) za rok 2024*. Online. In: FINANČNÁ SPRÁVA SLOVENSKÁ REPUBLIKA. Finančná správa Slovenská republika. 2024. Dostupné z: <https://podpora.financnasprava.sk/722442-Nezdanite%C4%BEn%C3%A1-%C4%8Das%C5%A5-z%C3%A1kladu-dane-na-man%C5%BEelku-man%C5%BEela-za-rok-2024>. [cit. 2025-02-23].
40. *Priemerná mesačná mzda v hospodárstve SR vo 4. štvrtroku a za rok 2024*. Online. In: ŠTATISTICKÝ ÚRAD SLOVENSKEJ REPUBLIKY. Štatistický úrad Slovenskej republiky. 2024. Dostupné z: <https://podpora.financnasprava.sk/722442-Nezdanite%C4%BEn%C3%A1-%C4%8Das%C5%A5-z%C3%A1kladu-dane-na-man%C5%BEelku-man%C5%BEela-za-rok-2024>. [cit. 2025-01-18].
41. *Všeobecné informácie o dani z príjmov: Daňový bonus na zaplatené úroky*. Online. In: FINANČNÁ SPRÁVA SLOVENSKÁ REPUBLIKA. Finančná správa Slovenská republika. 2024. Dostupné z: [https://www.financnasprava.sk/sk/obcania/dane/dan-z-prijmov/informovanie-dan-prijem#DB\\_uroky](https://www.financnasprava.sk/sk/obcania/dane/dan-z-prijmov/informovanie-dan-prijem#DB_uroky). [cit. 2025-02-28].
42. *Daňový bonus na zaplatené úroky: Kto môže získať daňový bonus na zaplatené úroky a ako oň požiadať?* Online. In: VÚB BANKA INTESA SANPAOLO GROUP. VÚB BANKA Intesa Sanpaolo Group. 2022. Dostupné

- z: <https://www.vub.sk/ludia/jednovubky/danovy-bonus-na-zaplatene-uroky.html>. [cit. 2025-02-28].
43. *Sadzba dane z príjmov fyzickej osoby za rok 2024*. Online. In: FINANČNÁ SPRÁVA SLOVENSÁ REPUBLIKA. Finančná správa Slovenská republika. 2024. Dostupné z: <https://podpora.financnasprava.sk/138022-Sadzba-dane-z-pr%C3%ADjmov-fyzickej-osoby-za-rok-2024>. [cit. 2025-02-16].
44. Opatrenie Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR č. 149/2024 Z. z., o úprave súm životného minima
45. *Slovenské daňové priznanie*. Online. In: TJ-LEGAL. TJ-Legal. 2024. Dostupné z: <https://tj-legal.com/vratenie-dani/vratenie-dani-zo-slovenska-slovenske-danove-priznanie>. [cit. 2025-01-20].
46. NÁRODNÝ INŠPEKTORÁT PRÁCE. *Minimálna mzda a minimálne mzdové nároky v roku 2024*. Online. NÁRODNÝ INŠPEKTORÁT PRÁCE. Národný inšpektorát práce. 2024. Dostupné z: <https://www.ip.gov.sk/minimalna-mzda-a-minimalne-mzdove-naroky-v-roku-2024/>. [cit. 2025-02-27].
47. *Průměrná mzda 2024 - hodnoty*. Online. In: KURZY.CZ. Kurzy.cz. 2024. Dostupné z: [https://www.kurzy.cz/hodnoty/prumerna\\_mzda/2024/](https://www.kurzy.cz/hodnoty/prumerna_mzda/2024/). [cit. 2025-02-28].
48. NGUYENOVÁ, Kuni a NEVYHOŠTĚNÝ, Jan. *Mzdy pod lupou: Kolik bere desetina nejbohatších a desetina nejchudších u vás v kraji*. Online. In: AKTUÁLNĚ.CZ. Aktuálně.cz. 2021. Dostupné z: <https://zpravy.aktualne.cz/finance/platycz-polovina-lidi-v-cr-bere-mesicne-pod-29-000-kc-cisteh/r~9ba7118875cf11eb99faac1f6b220ee8/>. [cit. 2025-03-10].
49. BABČKÁK, Vladimír. *Dane a daňové právo na Slovensku*. Epos 2022. ISBN 978-80-5620-339-2.
50. MIHÍLA, Jozef. *Mzdárske zákony 2024*. Porada s.k. 2024. ISBN 978-80-8983-616-1.
51. RINDOVÁ, Iva; ROHLÍKOVÁ, Iva. *Roční zúčtování daně z příjmů ze závislé činnosti za rok 2023*. Olomouc: ANAG 2024. ISBN: 978-80-7554-401-8